

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Všude je tvůj velký svět, pojd' si o
něm vyprávět._DUPL

1	Identifikační údaje	4
1.1	Název ŠVP	4
1.2	Údaje o škole	4
1.3	Zřizovatel	4
1.4	Platnost dokumentu	5
2	Charakteristika školy	6
2.1	Základní údaje	6
2.2	Dlouhodobý plán školy	6
3	Podmínky vzdělávání	8
3.1	Věcné (materiální) podmínky	8
3.2	Životospráva	8
3.3	Psychosociální podmínky	9
3.4	Organizace chodu	10
3.5	Řízení mateřské školy	10
3.6	Personální zajištění	11
3.7	Spolupráce s dalšími institucemi	11
3.8	Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	11
3.9	Zabezpečení výuky dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	12
3.10	Zabezpečení výuky dětí mimořádně nadaných	12
4	Organizace vzdělávání	14
5	Charakteristika vzdělávacího programu	15
6	Vzdělávací obsah	22
6.1	Principy a metody vzdělávání	22
6.2	Třídní vzdělávací program	22
6.3	Uspořádání témat ŠVP	26
6.4	Integrované bloky	55
6.4.1	Barevné tajemství-1. Máme nové kamarády	55
6.4.2	Barevné tajemství-2. Kolem stromu	55
6.4.3	Barevné tajemství-3. Co se skrývá v listí	55
6.4.4	Bílé překvapení-1. Než přijdou Vánoce	56
6.4.5	Bílé překvapení-2. Poznám a pomohu	56
6.4.6	Přišlo jaro se sluníčkem-1. Už se to zelená	56
6.4.7	Přišlo jaro se sluníčkem-2. Luční kvítek	56
6.4.8	Modré nebe nad hlavou-1. Na vodě i pod vodou	57
6.4.9	Modré nebe nad hlavou-2. Na rozloučenou	57
7	Dílčí projekty a programy	58
8	Systém evaluace	68
8.1	Oblasti autoevaluace	68
8.2	Cíle a kritéria autoevaluace	70
8.3	Nástroje autoevaluace	71

8.4	Časové rozvržení autoevaluačních činností a odpovědnosti pedagogů	71
9	Dodatek.....	72
9.1	č.1 ze dne 27. 8. 2019.....	72
9.2	č.2 ze dne 31. 8. 2020.....	73

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Všude je tvůj velký svět, pojd' si o něm vyprávět.

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola Jestřabí Lhota, okres Kolín

ADRESA ŠKOLY: Jestřabí Lhota 100, Kolín, 28002

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Bc. Romana Balounová

KONTAKT:

telefon: 311 225 238, 728 474 864

e-mailová adresa: ms.jestrabilhota@seznam.cz

webové stránky: www.msjestrabilhota.cz

IČ: 71009671

IZO: 007512252

RED-IZO: 600045013

KOORDINÁTOŘI TVORBY ŠVP: Bc. Romana Balounová, Marie Suchánková

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obec Jestřabí Lhota

ADRESA ZŘIZOVATELE: Jestřabí Lhota 74, Kolín, 28002

KONTAKTY:

telefon: 321 798 223

e-mailová adresa: obec@jestrabi-lhota.cz

webové stránky: www.jestrabi-lhota.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 1. 9. 2018

ČÍSLO JEDNACÍ: 31/18

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 29. 8. 2018

.....

ředitel školy

Bc. Romana Balounová

.....

Razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Základní údaje

Umístění školy v obci: na okraji obce Jestřabí Lhota, v klidové zóně

Druh provozu školy: Celodenní

Velikost školy: 21 – 50 (malá škola)

Počet školních budov: jedna

Venkovní areál školy: oplocený pozemek s hlavní budovou a prostornou zahradou

Naše mateřská škola se nově rozrostla o jednu třídu, tedy celkově na dvě s kapacitou 42 dětí. Původně vznikla adaptací rodinné vilky, takže uspořádání a velikost vnitřních prostor činí dojem rodinného prostředí. Budova je jednopatrová s přízemní třídou Včeliček a podkrovní třídou Motýlků.

Škola byla otevřena v roce 1975, rekonstrukce budovy se uskutečnila v roce 2018.

Na budovu MŠ bezprostředně navazuje velká dřevěná pergola se zastřešením a školní zahrada s pískovištěm, skluzavkou, houpačkami, množstvím dřevěných prvků, altánkem, zahradním domkem pro děti a vyřazenou stavební buňkou na ukládání hraček a pomůcek.

Škola je situována na konci vesnice, v lokalitě s nízkým dopravním provozem, vlastními parkovacími místy a krytým stojanem na kola.

Děti mají k dispozici dvě kmenové třídy, samostatnou jídelnu a v každém patře sociální zařízení. Škola nemá stabilní lehárny, proto se k odpolednímu odpočinku rozkládají denně molitanová lehátka.

Na úpravě a výzdobě prostředí se velkou měrou podílejí děti samy svými výtvary, jejich práce jsou rodičům přístupné.

Všechny vnitřní i venkovní prostory MŠ splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

2.2 Dlouhodobý plán školy

Položit základy celoživotního vzdělávání.

Ve vzdělávání dětí je upřednostňováno rozvíjení smyslového vnímání jako základu veškerého přirozeného poznávání. Denně je věnována pozornost též prevenci vadné výslovnosti zařazováním jazykových chvil a rozvíjeny komunikativní dovednosti. Velice často jsou také zařazovány hry a činnosti na rozvoj sluchového, zrakového a hmatového vnímání. Opomíjena není ani fyzická stránka dětí, kdy je všem nabízeno dostatek prostoru a času pro radost z pohybu.

Cílem snažení všech pracovníků naší MŠ je, aby zde bylo každé dítě šťastné a spokojené.

Naše mateřská škola si je vědoma toho, že první a nejpřirozenější výchovnou jednotkou je rodina. Navazuje proto na výchovu v rodině a v součinnosti s rodinou zajišťuje dětem všestrannou péči. Nechce přejímat úkoly rodiny, chce rodinnou výchovu doplňovat a přispívat k rozšiřování dětských zkušeností. Otevírá dětem nová pole pro jejich jednání a chování, pomáhá jim získat sebejistotu a důvěru v sebe samé. Bere ohled na chování dětí nabyté v rodině a vůči rodičům se chová otevřeně a tolerantně. Přispívá ke zvýšení sociálně kulturní úrovně péče o děti a vytváří základní předpoklady jejich pozdějšího vzdělávání.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné (materiální) podmínky

Prostory ve třídách jsou omezené, není možné vytvořit stabilní hrací koutky, proto často improvizujeme. Přestože jsou prostory ve třídách omezené, děti mají možnost výběru různých pohybových aktivit, avšak vždy s ohledem na bezpečnost. Prostory MŠ odpovídají hygienickým požadavkům, umožňují různé skupinové i individuální činnosti, jsou účelně využívány. Nábytek i ostatní vybavení je přizpůsobeno antropometrickým požadavkům, odpovídá počtu dětí a je zdravotně nezávadné a bezpečné. Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku, avšak bohužel nemáme dostatečné prostory pro přehledné skladování, o některé věci a pomůcky jsou děti nuceny učitelku požádat. Snažíme se, aby co nejvíce hraček a pomůcek, pokud to jen jde, bylo umístěno v dosahu dětí tak, aby na ně dobře viděly, vyznaly se v nich a mohly si je samostatně brát. Všechny výtvořiny dětí jsou pravidelně vystavovány v prostorách školy (šatna, chodba, třída, jídelna), takže si je rodiče mohou kdykoliv prohlédnout. Děti se podílejí i na úpravě prostředí, a to svými nápady a připomínkami. Na budovu MŠ bezprostředně navazuje velká školní zahrada, jejíž vybavení umožňuje dětem také množství rozmanitých pohybových i další aktivit. Děti mají k dispozici zastřešenou dřevěnou pergolu s pítkem, pískoviště, skluzavku, houpačky, množství dřevěných prvků, altán a domeček ze dřeva, vyřazenou stavební buňku na ukládání hraček a pomůcek, ponk s nářadím, stoly s lavicemi ... Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

3.2 Životospráva

Dětem je nabízena plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů, denně čerstvé, syrové ovoce a zelenina. Jídelníček je pestrý a vyvážený, z vhodně sestavovaných potravin. Dodržujeme správnou technologii přípravy pokrmů i nápojů. Děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin - vodu, čaj. Vzhledem k tomu, že si děti v zápalu her často nevzpomenou na pití ani připravené ovoce či zeleninu, učitelka děti upozorňuje a pobízí k pití a konzumaci.

Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány doporučené intervaly. Nenutíme děti do jídla, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly. Na nové potraviny zvykáme postupně a pomalu, respektujeme právo dětí na nesnášenlivost některých potravin.

Na škole máme zaveden pravidelný denní rytmus a řád, který však není dogmatický, ale umožňuje

reagovat na momentální situaci a přizpůsobit organizaci činností potřebám a přáním dětí. Pravidelně dodržujeme pouze dobu jídla a odpočinku. Snažíme se, aby byly děti pokud možno každodenně dostatečně dlouho venku, vždy však s ohledem na kvalitu ovzduší a počasí (mráz pod 8 stupňů, náledí, silný vítr, déšť, inverze apod.) a měly dostatek volného pohybu jak na zahradě MŠ tak v rámci možností i uvnitř školy. Spací aktivity jsou upraveny dle individuálních potřeb každého dítěte a po dohodě s rodiči. Do spaní děti nenutíme. Nejstarší děti se na odpočinek nepřevlékají, odpočívají pod vlastními dekami. Všechny děti odpočívají 30 – 40 minut a po té děti, které neusnou, vstávají a mohou si hrát tak, aby nerušily ty, které spí. Tuto dobu využíváme také k individuální práci s dětmi.

Usilujeme o to, aby se zaměstnanci naší školy chovali podle zásad zdravého životního stylu a poskytovali tak dětem přirozený vzor.

3.3 Psychosociální podmínky

Rovnocenné postavení všech dětí.

Volnost a osobní svoboda dětí je vyvážena potřebným řádem.

Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě dítěte a jeho potřebám.

Dětem je nabízena plnohodnotná a vyvážená strava

Možnost postupné adaptace nově příchozím dětem.

Respektování potřeb dětí.

Děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem.

Pravidla soužití jsou nastavena.

Pedagogický styl je podporující a projevuje se vstřícnou a naslouchající komunikací.

Pedagogický styl počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte.

Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům, nenásilně ovlivňuje prosociální vztahy (prevence šikany).

Všichni zaměstnanci naší školy jednají s dětmi laskavě, s citem a s pochopením pro jejich potřeby a zájmy, snaží se o to, aby byly děti v prostředí školy spokojené a cítily se tu jistě a v bezpečí. Snažíme se vytvářet klidnou a pohodovou atmosféru. Dbáme na to, aby žádné z dětí nebylo zvýhodňováno či znevýhodňováno. Projevy nerovností, podceňování či zesměšňování jsou nepřijatelné. Snažíme se respektovat osobní svobodu a volnost dětí v daných hranicích a podle pravidel, která spolu s dětmi vytváříme. Určitá omezení jsou nutná z důvodu zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, z nutnosti dodržovat v MŠ potřebný řád a učit děti pravidlům soužití. Ve všech vhodných situacích a činnostech podporujeme a rozvíjíme spolupráci a empatii dětí, snažíme se vyvarovat nezdravého soutěžení. Zdravé sebevědomí dětí posilujeme povzbuzováním a oceňováním snahy naučit se něčemu novému, nebát se, pracovat samostatně, důvěřovat

si. Vzdělávací nabídku tvoříme tak, aby odpovídala mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života. Témata vycházejí většinou ze života, jsou dětem blízká, pochopitelná, přiměřeně náročná a prakticky využitelná. Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi rozvíjíme a posilujeme vzájemnou důvěru, toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, solidaritu, vzájemnou pomoc a podporu. Snažíme se děti nenásilně ovlivňovat prosociálním směrem. Konflikty mezi dětmi řešíme tak, že konfliktní situace spolu s dětmi rozebíráme a děti vedeme k vlastnímu posuzování a hodnocení situací, společně hledáme řešení a tím vlastně provádíme prevenci šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí.

3.4 Organizace chodu

Denní řád je dostatečně pružný, reaguje na individuální možnosti dětí.

Řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity jsou zařazovány pravidelně.

Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí, učitelky se po všech stránkách plně věnují dětem a jejich vzdělání.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru. Vzhledem ke stísněným prostorám je někdy obtížné zajistit, aby děti mohly ve hře později nerušeně pokračovat.. Děti mají prostor pro uložení rozpracovaných výtvarných prací i výtvorů vzniklých při hrách s drobnými stavebnicemi a k těm se během dne mohou vrátit, aby je dokončili, nebo v nich pokračovaly. Prostorově náročnější stavby nelze delší dobu uchovat.

Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti.

Je dbáno na osobní soukromí dětí.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny.

Je vytvořen funkční informační systém jak personálu mezi sebou, tak i s rodiči.

Při vedení zaměstnanců ředitelka zapojuje spolupracovníky do řízení, snaží se vytvářet ovzduší vzájemné důvěry a tolerance.

Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, respektuje jejich názor.

Pedagogický sbor pracuje jako tým.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční.

Ředitelka vychází z analýzy a využívá zpětné vazby a to i od rodičů.

Ředitelka vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními pedagogy.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími organizacemi: OÚ Volárna, MZŠ Velký Osek, okolní MŠ, PPP Kolín, pediatři a logopedi.

3.6 Personální zajištění

Služby pedagogů zajišťují optimální pedagogickou péči všem dětem a vždy s ohledem na bezpečnost a ochranu zdraví.

Specializované služby jsou zajišťovány odborníky. Dlouhodobě spolupracujeme s MuDr. Brožovou a Střední zdravotnickou školou v Kolíně v programu Zdravé zoubky, s Josefem Hlouškem s lekci Sportovní školičky a místní knihovnou.

Pedagogové mají předepsanou odbornou kvalifikaci, v jednom případě je kvalifikace doplňována studiem na vysoké škole.

Pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených pravidel.

Pedagogové se průběžně sebevzdělávají a nové poznatky aplikují do své pedagogické práce.

Pedagogové jednájí, pracují a chovají se profesionálním způsobem.

3.7 Spolupráce s dalšími institucemi

Snažíme se vytvářet a rozvíjet vztahy s kontaktními institucemi, všemi rodiči a to na základě rovnocenného partnerství, oboustranné důvěry a otevřenosti, podporujeme a oceňujeme vzájemnou vstřícnost, porozumění, respekt a ochotu spolupracovat s cílem prohloubit vzájemné výchovné působení. Spolupracujeme s okolními mateřskými školami (zejména společné výlety, divadelní představení, sportovní akce), jsme v úzkém kontaktu s obcí Jestřabí Lhota a Volárna, kde se děti pravidelně účastní kulturních akcí, veřejných vystoupení. Ve spolupráci s rodiči využíváme služeb školského poradenského zařízení a základních škol (zejména MZŠ Velký Osek).

3.8 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost.

Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, respektive rodin.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole.

Pedagogové pravidelně informují rodiče o individuálních pokrocích dítěte.

Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost.

Mateřská škola nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity.

Sledujeme konkrétní potřeby dětí i jejich rodičů, snažíme se jim porozumět a v rámci možností jim i vyhovět. Rodiče mají možnost podílet se na dění v MŠ, účastnit se programu a her pro děti, dle svého zájmu vstupovat do her svých dětí, ale vždy s ohledem na právě probíhající činnosti. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v MŠ děje. Projevili-li zájem, mohou se spolupodílet při plánování programu MŠ, při řešení vzniklých problémů apod. Učitelky pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení a to na základě jejich zájmu. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání. Mají možnost kdykoliv si domluvit konzultaci s ředitelkou či učitelkou. Učitelky chrání soukromí rodiny, zachovávají diskrétnost v jejich svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě.

3.9 Zabezpečení výuky dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Mateřská škola je v přízemní části budovy bezbariérová. S ohledem na děti mladší tří let je zajištěna přítomnost chůvy. V případě přijetí dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami do naší MŠ, jsme připraveni ve spolupráci s odborníky zabezpečit výuku, snížit počet dětí ve třídě, zajistit přítomnost asistenta i vhodné kompenzační pomůcky podle typu speciálních vzdělávacích potřeb. Při pozorování výrazné odlišnosti ve vývoji dítěte či jeho projevech chování konzultujeme zjištěnou situaci se zákonným zástupcem a doporučujeme odborné vyšetření. Mateřská škola má širokou nabídku literatury pro rodiče, dětem nabízí dostatek didaktických pomůcek. Vzdělávací program upravujeme podle výsledků vyšetření individuálních potřeb konkrétního dítěte. Přesto nemáme aktuálně vytvořeny speciální podmínky pro výchovu a vzdělávání dětí s tělesným, zrakovým, sluchovým a mentálním postižením, s poruchami pozornosti a vnímání, s více vadami a autismem. Nejsou vytvořeny speciální podmínky ani pro výchovu a vzdělávání dětí s poruchami řeči. V MŠ zajišťujeme pravidelné logopedické chvílky v každodenním provozu školy a případné doporučení logopedické péče s odborníky.

3.10 Zabezpečení výuky dětí mimořádně nadaných

Při zjištění hlubšího zájmu či mimořádných schopností a nadání dítěte konzultujeme situaci se zákonným zástupcem a doporučujeme prohlubování zájmu. Mateřská škola má širokou nabídku

literatury pro rodiče, dítěti nabízí náročnější, složitější, specifické úkoly s dostatkem didaktických pomůcek. Vzdělávací program doplňujeme o další nabídku s individuálním zaměřením konkrétního dítěti.

Spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními.

Zadáva specifické úkoly dítěti.

Zajišťuje didaktické pomůcky.

Zajišťuje doplnění a prohloubení vzdělávací nabídky.

Nabízí aktivity podle zájmu a mimořádných schopností či mimořádného nadání dítěte.

4 Organizace vzdělávání

Kritéria přijetí dítěte:

K předškolnímu vzdělávání jsou přednostně přijímány:

1. děti, které dosáhnou 6 let věku v období od 1. září do 31. srpna následujícího kalendářního roku a dítě s povoleným odkladem školní docházky ze spádové oblasti Mateřské školy Jestřabí Lhota, okres Kolín (děti s trvalým bydlištěm v obci Jestřabí Lhota nebo Volárna); podle zákona č. 178/2016 Sb. - § 34 postupné snižování věku dítěte pro přednostní přijímání do MŠ
2. děti ze spádové oblasti Mateřské školy Jestřabí Lhota, okres Kolín (děti s trvalým bydlištěm v obci Jestřabí Lhota nebo Volárna), tuto skutečnost prokazatelně doložit
3. děti ze spádové oblasti Mateřské školy Jestřabí Lhota, okres Kolín (děti s trvalým bydlištěm v obci Jestřabí Lhota nebo Volárna) se starším datem narození
4. ostatní děti.

Způsob řazení dětí je nastaven tak, že nejdříve jsou přijímány děti splňující první kritérium, pak, pokud jsou volná místa, děti splňující druhé kritérium atd.

Vnitřní uspořádání školy a charakteristika jednotlivých tříd:

Do MŠ přijímáme děti zpravidla od 3 let věku, výjimečně lze přijmout i děti mladší, a to od 2 let věku (na základě vyjádření pediatra). Rozhodnutí o přijetí mladšího dítěte je plně v kompetenci ředitelky MŠ. Pokud není naplněna kapacita třídy, přijímáme děti i v průběhu celého roku. Rozhodnout o přijetí může ředitelka školy výjimečně i na dobu určitou – zkušební dobu tří měsíců, a to v případě, není-li při zápisu do mateřské školy zcela zřejmé, do jaké míry bude dítě schopno přizpůsobit se podmínkám mateřské školy.

Děti jsou vzdělávány ve dvou třídách. Starší třída Motýlci jsou děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, ve třídě max. 15 dětí v podkrovních prostorách. Mladší třída Včeličky je věkově smíšená třída zpravidla od tří do pěti let. Při přijetí dvouletých dětí je na třídě přítomna společně s učitelkou i chůva s kvalifikací.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

Vzdělávací cíle a záměry:

Cíle vzdělávacího programu

1. Podporovat všestranný rozvoj dětí a jejich schopnost učení v souladu s přírodou

- motivovat děti k experimentům v přírodě a k pokusům s přírodninami
- podporovat tělesný rozvoj dětí, jejich spokojenost a pohodu
- vést děti ke zdravému způsobu života
- systematicky rozvíjet řeč a vyjadřovací schopnosti dětí
- motivovat děti k aktivnímu poznávání a učení, podporovat jejich zájem poznávat a objevovat nové věci kolem sebe a porozumět jim
- rozvíjet schopnost přemýšlet a rozhodnout se, rozvíjet tvořivost, fantazii, praktické dovednosti, zájmy a nadání dětí
- učit vyjadřovat své city a pocity a naopak umění vcítit se do pocitů druhého
- posilovat zdravé sebevědomí a pozitivní myšlení

2. Učit děti vnímat a přijímat společenské hodnoty naší kultury, přírodního dědictví

- nedotknutelnost lidských práv
- osobní svobodu
- rovnost všech lidí
- soucítění a solidarita se slabšími a ohroženými
- péče o druhé a ohled na jiné
- chápání kulturních tradic a jejich hodnot

- rozvíjení schopnosti dětí komunikovat, spolupracovat, navazovat přátelství a kamarádství
- spolupodílet se na činnostech a rozhodnutích uvnitř kolektivu, spolupodílet se na vytvoření pravidel
- vést děti k sociální soudržnosti, pochopení multikulturní společnosti
- rozvíjet u dětí smysl pro ochranu a péči o faunu a floru

3. Pomoci dětem získat osobní samostatnost a schopnost uvědomit si svou možnost působit

na okolí

- rozvíjet schopnost pozorovat a chápat proměny přírody
- rozvíjet poznávání sebe sama, vlastních zájmů, možností a potřeb
- vytvářet příležitosti k rozvoji sebevědomí a získání zdravé sebedůvěry
- vést děti k zájmu podílet se na společenském životě a činnostech ve škole i v rodině, učit je spolupracovat, spoluodpovídat, akceptovat a tolerovat druhé
- vést děti k poznání, že mohou svou životní situaci ovlivňovat, že mohou jednat svobodně, že však za to, jak se rozhodnou a co udělají také odpovídají

Školní vzdělávací program vychází z těchto hlavních myšlenek:

- každý z nás je jiný, každý z nás je jedinečný, každý z nás je dokonalý
- máme se rádi takoví, jací jsme, vážíme si své jedinečnosti, učíme se uvědomovat si, poznávat a přijímat své přednosti i nedostatky
- stejně tak si uvědomujeme jedinečnost druhých lidí, uznáváme jejich přednosti, máme je rádi i s jejich chybami a nedostatky
- dáváme najevo empatii a péči, chováme se příjemně a děláme pro druhé pěkné věci
- radujeme se z toho, že máme dobré kamarády, kteří nás mají rádi a pomohou, když je o to požádáme
- jsme součástí přírody a vesmíru, uvědomujeme si sepjetí se zemí – dárkyní života
- radujeme se z toho, že jsme zdraví a uvědomujeme si, že zdraví je nejdůležitější hodnotou člověka

- radujeme se z pohybu, z pobytu v přírodě, z toho, co už dokážeme
- radujeme se z toho, že můžeme být spolu a prožívat hezké věci s přírodou a v přírodě

Při práci s dětmi vycházíme z poznatků:

- to, jakým způsobem myslíme, jaké chováme city, co a jak prožíváme ve vztahu k sobě, druhým lidem i přírodě, je pro naše tělesné i duševní zdraví nesmírně důležité
- aby se dítě mohlo zdravě rozvíjet a učit se, musí se cítit v bezpečí
- jestliže jsou uspokojeny základní tělesné potřeby dětí, jestliže cítí bezpečí, lásku a uznání, jestliže mohou tvořit a rozvíjet samy sebe, přirozeným způsobem se tím posiluje jejich odolnost vůči nezdravým pokušením a současně i schopnost vůbec je rozpoznat - např. šikana, drogy a různé jiné závislosti
- děti se učí především nápodobou, dospělý je dítěti vzorem a ukazuje, jak se se světem vypořádat
- nemělo by docházet k předávání hotových poznatků prostřednictvím poučování a vysvětlování, ale děti by měly získávat poznatky na základě prožitků a smyslového poznávání, nejlépe v přímém kontaktu s přírodou
- důležitější než široký objem vědomostí je probuzení aktivního zájmu dítěte objevovat, uplatnit a ukázat co umí, zvládne a co již dokáže
- smysluplná a úspěšně provedená činnost je odměnou sama o sobě, vnějších odměn již není třeba
- uznáním uspokojujeme jednu ze základních lidských potřeb

Formy a metody práce:

Vzdělávání se uskutečňuje během celého dne ve všech činnostech a situacích, které se v MŠ naskytanou, jedná se o spontánní aktivity a řízené činnosti individuální, skupinové i kolektivní. Formy vzdělávání mají především charakter her a činností pro děti zajímavých, které probouzejí v dětech aktivní zájem dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat. Vycházejí z dětské volby, zájmu, zvědavosti a potřeby objevovat nové věci, získávat nové zkušenosti.

Omezujeme učení předáváním hotových poznatků a slovních poučení. Snažíme se nepředkládat hotové poznatky, ale dát dětem možnost se k nim propracovat. Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti. Jde nám o citový prožitek. Povzbuzujeme děti oceňováním nejen dobrých výsledků, ale i snahy.

Necháváme dětem prostor pro vlastní rozhodování se v mezích pravidel. K rozvíjení poznání hojně využíváme i přírodní prostředí, a to zahradu MŠ, hřiště, les. Se staršími dětmi pořádáme vycházky a výlety po blízkém okolí.

Specifickou formou vzdělávání je didakticky zacílená činnost, ve které se uskutečňuje záměrné i spontánní učení. Jde nám o aktivní účast dítěte, učení zakládáme na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení. Většinou pracujeme v menších skupinkách a individuálně, zařazujeme i povídání v komunitním a komunikativním kruhu. Pokud to situace vyžaduje, pracujeme s dětmi i frontálně.

1. Nabídka spontánních činností:

- kuchyňka /vybavení: kuchyň, nádobí, nákupní košíky, ovoce, zelenina, mobilní stolek,

židličky/

- domeček /paraván, velké molitanové kostky, deky, polštáře/
- hry a pomůcky pro dopravní výchovu /auta, autodráha, kostky, pruhy filce - silnice, dopravní koberec, dopravní značky, vesty, mozaiky/
- konstruktivní hry / výběr různých stavebnic, skládanky, kostky, puzzle, korálky, mozaiky, didaktické pomůcky/
- společenské hry / různé stolní hry jako Pojd' si hrát, Člověče nezlob se, Berušky,
- hospodářství, salaš, ZOO / domečky, dřevěná zvířátka, plastová zvířátka, kostky apod./
- knihy, časopisy, mobilní stolek pro vytvoření čtenářského koutku
- lékař / oblečení, vybavení apod./
- kadeřnice / hřebeny, fény, kosmetika, korále, zrcadlo, mobilní stolek a židličky/
- obchod / nákupní košíky, pokladna, peníze /
- pohybové činnosti / terapeutický bazén, molitanové prvky: velká kostka, tunely, schody, bedna, skákací koníci, houpadla, lano, šňůry, kostky chůdy, velký masírovací a balanční ježek, míče ower bal, rehabilitační míče a pod. /

- výtvarný a pracovní koutek / papíry, barvy, štětce, modelína, lepidla, nůžky, zbytky látek, barevného papíru, vlna, přírodniny apod., skleněná tabule, pískovnička /
- odpočívací koutek / dětský gauč/

Z důvodu malých prostor není možné vytvoření stabilních hracích koutků pro všechny činnosti. Hračky, pomůcky a materiály mají své stálé místo, většina koutků je vytvářena variabilně podle potřeby.

2. Řízené činnosti:

- individuální
- skupinové
- kolektivní

Vzdělávání dětí do tří let věku:

Věcné podmínky

Vývojové období dětí mezi druhým a třetím rokem je významným mezníkem v jejich životě, ve kterém dochází nejen k rozvoji řečových schopností a dovedností, ale také dochází k osamostatňování. Naše mateřská škola pracuje s heterogenními třídami, s dětmi ve věku od 2 do z pravidla 6 let. Prostředí pro výchovu dvouletých dětí je takové, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb i hru dětí a zároveň bezpečí a klid pro odpočinek v průběhu celého dne. Za tímto účelem slouží relaxační koutky. Učitelé zvažují vhodnost některých stávajících hraček a didaktických pomůcek. Eliminují nebo odstupňují přístupnost některého vybavení – uzavíratelné skříňky, vyšší police apod., a to vše s ohledem na bezpečnost a zdraví dětí. Prostory jsou rozděleny do center aktivit. Vybaveny jsou např.: molitanovými a dřevěnými kostkami, autodráhou z velkých dílů, většími auty, jednoduchými lepopely, podporujícími čtenářskou gramotnost, jednoduchými stavebnicemi, se kterými děti mohou manipulovat, rozkládat je, skládat, atd., čímž u nich dochází k přirozenému rozvoji manipulačních schopností. Dále didaktickými hračkami pro rozvoj jemné motoriky, velkými obrázkovými puzzle, zvukovými hračkami pro rozvoj senzomotorických schopností. Dvouleté děti s oblibou rády napodobují, proto v herních prostorách nechybí ani hračky napodobující denní potřeby, např.: kadeřnictví, kuchyňka s nádobím nebo kočárky s panenkami. Postupně bude docházet k rozšíření a obnovování sortimentu vybavení vhodného pro děti mladšího tří let. Mladší děti potřebují více volného prostoru, který využívají pro spontánní pohybové aktivity v hernách. Z tohoto důvodu jsme se rozhodli přistoupit k využití nové terasy vzhledem k tomu, že ji lze využít pro volnou hru dětí. Hygienické zázemí pro dvouleté děti doplňujeme o potřebné vybavení.

Životospráva

Děti mladší tří let potřebují výrazně více spánku a odpočinku, než starší děti. K tomu je potřeba přizpůsobit režim dne, je nutné počítat s tím, že se děti dříve unaví, nevydrží u jedné činnosti tak dlouho jak děti starší a na každou činnost potřebují více času a pomoci dospělého. V průběhu dne mohou k odpočinku kdykoliv využívat relaxační koutky. Dobu odpoledního odpočinku si regulují děti samy dle svých potřeb. Necháváme je samovolně probouzet, nebudíme je.

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována správná technologie přípravy pokrmů a nápojů. Děti nejsou do jídla nuceny. Zároveň nepovažujeme za vhodné při prvním neúspěchu ustupovat a třeba stírat pomazánku z pečiva, nepodávat mléko či maso, neboť dítě raného věku si utváří stravovací návyky, je v tomto období nastaveno přijímaná nových chutí. Pokud neumožníme dítěti přijímat nové chutě, bude mít pravděpodobně omezený jídelníček po celý život. Za zásadní považujeme rodičům vysvětlit důvod vyvážení jídelníčku. Včasným vysvětlením se snažíme zabránit vytváření špatných stravovacích návyků, rodiče by neměli před dětmi skladbu jídelníčku komentovat, nebo dokonce kritizovat. To, že některé potraviny nemají rádi rodiče, neznamená, že je nebudou jíst děti. V období raného věku si děti utvářejí celoživotní stravovací návyky a velmi intenzivně vnímají projevy dospělých k potravinám. Přesto se děti nesmí a nebudou do jídla nutit. Dětem mladším tří let nestačí mít tekutiny k dispozici, je nutné je průběžně k pitnému režimu vybízet.

Psychosociální podmínky

Pro děti mladší tří let je mateřská škola z pravidla první institucí, kde přicházejí do kolektivu vrstevníků, kde se vzdělává. V adaptačním režimu považujeme za důležitou provázanost režimu mateřské školy s režimem v rodině. Děti by se měli cítit v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Proto ponecháváme těmto dětem možnost vlastní oblíbené hračky nebo předmětu, zaměřujeme se na potřeby dítěte. Dětem mladším tří let poskytujeme ve spolupráci s rodiči dostatečný čas pro adaptaci, postupně prodlužujeme čas pobytu v MŠ. Zásadní je pro zajištění zmíněných podmínek aktivní budování vztahů a spolupráce s rodinou.

Předškolní období je zásadní pro utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem. Ve věku dvou let by dítě mělo být zpravidla připraveno tyto aspekty rozeznávat a přijímat. Dětem je zajištěn stálý pravidelný denní režim (dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování), více klidu (prostor k odpočinku během dne), více individuální péče (vzdělávací činnosti realizované důsledně v menších skupinách či individuálně prostřednictvím například chůvy), srozumitelná a jednoduchá pravidla a řád určující mantinely jejich jednání.

Organizace výchovy a vzdělávání

Organizace výchovy a vzdělávání u dětí mladší 3let přímo souvisí s dalšími oblastmi, s životosprávou a psychosociálními podmínkami. Mladší děti udrží pozornost kratší dobu, nevydrží v klidu, potřebují pohyb a střídání činností. Volbu činností přizpůsobujeme zájmům a schopnostem dětí. Děti ke hře podněcujeme a ukazujeme možnosti, činnosti realizujeme individuálně nebo ve dvojicích. Dětem ponecháváme na činnosti dostatek času a klidu. Aktuálně

reagujeme na potřeby dětí a jejich momentální naladění. Z hlediska organizačního zajištění chodu se snažíme přizpůsobit adaptační režim tak, aby děti měly dostatek času na veškeré činnosti a aktivity spojené nejen se stravováním, ale i osobní hygienou. V této oblasti nám bude velkou oporou chůva. Vytváříme podmínky a prostor pro volnou hru, objevování, zkoumání, experimentování a učení nápodobou, pro situační a prožitkové učení.

Personální a pedagogické zajištění

- podpora škol formou projektů zjednodušeného vykazování - Šablony pro MŠ
- vzdělávání učitelů k tématu psychických nebo fyzických specifik vývoje dvouletých dětí
- na třídě je pro dvouleté děti k dispozici chůva, která se stará o zajištění zvýšených nároků a naplňování potřeb dětí

Spoluúčast rodičů

Spoluprací s rodinami svěřených dětí budujeme prestiž školy a kvalitu vzdělávání. Vyhodnotíme po jednom roce zda-li se osvědčí, že rodiny, které svěří své dítě mateřské škole v nižším věku, budou aktivní a budou více nakloněny partnerské spolupráci. Mateřská škola se bude snažit zapojit rodiče do dění školy a tím zajišťovat funkční spolupráci, která bude všem (podle předpokladů) přinášet radost a uspokojování. Pokud rodiče potřebují zajistit péči mimo rodinu, naše mateřská škola a stálost prostředí po celou dobu předškolního období, je jim jistotou. Kvalifikovanost personálu je pro děti a jejich rodiče předpokladem odpovídající kvality. Mateřská škola respektuje nejen individualitu každého dítěte, ale i individualitu každé rodiny. Součástí různých aktivit v naší mateřské škole budou společná tvoření, sdílení radosti ze společného vytváření. Právě do těchto aktivit se budou moci zapojit nejen nově příchozí rodiče, ale i dvouleté děti, kterým umožníme radost ze spoluprožívání, když budou moci předvést rodičům, co se už naučily. Pokud se dítěti v aktivitě nebude dařit, bude mít podporu rodiče, který mu pomůže při pečeni, tvoření z přírodních materiálů, ... tímto neformálním setkáváním se nám jistě podaří odstraňovat bariéry, nejistotu a ostych a otevře se prostor pro výměnu zkušeností, navázání nových přátelství i pro další spolupráci.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Principy a metody vzdělávání

Existuje velmi široká škála výchovně vzdělávacích metod. Jednotlivé metody se od sebe v určitých aspektech mohou velmi lišit, v jiných mohou být velmi podobné. V různých činnostech upřednostňujeme různé metody = cesty, které jsou pro děti rozhodujícím prostředkem k dosahování cíle. Volíme metody slovní, názorné, praktické; aktivní, pasivní, reproduktivní, produktivní, logické, motivační, výkladové, opakovací; hromadné, skupinové, individuální, ... Při výběru metod zohledňujeme cíle a úkoly výchovně vzdělávacího programu, možnosti dětí, jejich předpoklady věkové (fyzické a psychické), jejich připravenost. Respektujeme zvláštnosti kolektivu i aktuálních vnějších podmínek.

V mateřské škole klademe velký důraz na celkovou samostatnost dětí, schopnost vyjádřit svůj názor, umět požádat o pomoc, případně pomoci druhému, nebát se odmítnout nežádoucí projevy chování druhých, poradit si v běžných denních situacích a umět se rozhodnout. Učitelka hledá optimální pedagogické cesty ke každému dítěti, snaží se najít a vyzdvihnout jeho silné stránky a posílit či rozvinout slabší stránky. Snahou je respektovat individuální potřeby dětí a přitom využívat především herních forem a metod práce (metody prožitkového a kooperativního učení hrou, situační učení, spontánní sociální učení, preferencí je učení na základě praktické zkušenosti, na základě přímých zážitků). Všechny spontánní i řízené aktivity jsou vzájemně provázané a vyvážené s výchovným působením pedagogických pracovníků na základě principů přiměřenosti, posloupnosti, názornosti a opakování.

Přílohou ŠVP je dokument *Vzdělávání dětí do tří let věku*, ve kterém jsou cíleně zpracovány jednotlivé oblasti pro tuto věkovou skupinu: věčné podmínky, životospráva, psychosociální podmínky, organizace výchovy a vzdělávání, personální a pedagogické zajištění, spoluúčast rodičů.

6.2 Třídní vzdělávací program

Školní vzdělávací program je východiskem pro práci pedagogických pracovníků. Ty si na jeho základě vypracovaly třídní vzdělávací programy, které průběžně doplňují a dotváří. Vycházíme ze zájmu o přírodu a to faunu i floru, jsme členy celostátní sítě MŠ s ekologickou náplní MRKVIČKA a spolupracujeme se Sdružením středisek ekologické výchovy Pavučina. Třídní vzdělávací

programy vychází z ekologických projektů: Studánky víly Rozárky, Co se skrývá za bludným kořenem, V říši obrů a Hurvínkovy cesty do přírody autorky Mgr. Jany Modré. K všestrannému vzdělávání dítěte předškolního věku využíváme přírodu v různých ekosystémech (les, louka, řeka, horská rašeniště, jeskyně) i různé druhy živočichů.

Charakteristika TVP - Motýlci:

TVP je zpracován na základě ŠVP „Všude je tvůj velký svět, pojd' si o něm vyprávět“, vychází z ekologického projektu Studánky víly Rozárky a je sestaven z 9 integrovaných bloků: Studánka věčné vody, Studánka živé vody, Studánka lesní vody, Studánka tvé vody, Studánka pitné vody, Studánka bez vody, Studánka živé vody, Studánka blízké vody a Studánka čarovné vody.

Námět - Studánky víly Rozárky se zamýšlí nad nezbytností a potřebě úcty ke studánkám a především k ochraně čisté vody. Studánky jsou stále zranitelnějším dílem přírody, nenahraditelným živlem, dávající život tisícům tvorů. Najít v přírodě pramínek čisté vody je jako malý zázrak.

Charakteristika TVP - Včeličky:

TVP je postaven na principech RVP PV, je zpracován na základě ŠVP „Všude je tvůj velký svět, pojd' si o něm vyprávět“. Vychází z přirozeného vývoje dětí, z podmínek školy, složení třídy. Prolínají se v něm a ovlivňují všechny výchovné oblasti RVP pro předškolní vzdělávání (oblast biologická, psychologická, interpersonální, sociálně - kulturní a environmentální). Třída je letos složením dětí nová, většina dětí do školky ještě nechodila a čeká je životní změna. Pro děti, které ještě nemají zafixovány návyky na dodržování pravidel a řádu, bude zásadní nastavit a dodržovat režim dne a pravidla třídy.

V třídních vzdělávacích programech nezapomínáme ani na další oblasti.

Grafomotorická zručnost

Cílem je rozvinout pohybovou dovednost ruky, zejména jde o rozvoj elementární grafické zručnosti. Rozvoj jemné motoriky je jedním ze základních předpokladů psaní u dětí v ZŠ. Důležité je rozvíjení zrakové a pohybové koordinace. Ke grafickému záznamu přecházíme po důkladném uvolnění paže, zápěstí a ruky. Doprovázíme jej motivací, navazující obsahově a rytmicky na grafický pohyb. Uplatňujeme různá říkadla a písňe, protože cvičení motoriky přímo souvisí s cvičením a rozvojem řeči.

Pokyny pro praktické provádění cvičení:

-orientace na úspěch – začít s cvičením, která děti zvládnou a končíme je vždy s prožitkem úspěchu

- orientace na dítě - v popředí není cvičení ani výsledek, ale cvičení jako cesta a radost ze hry
- ohled na čas - délka cvičení se musí individuálně přizpůsobit dítěti, závisí na dostatku času
- ohled na každodenní život - prolínání s tématem
- zavedení opakování - cvičit opakovaně, dítě má z opakování větší radost, než si dospělí často myslí, dochází k zautomatizování toho, co se naučilo
- množství variací
- rozmanitost materiálů
- vhodné podmínky pro cvičení - věnovat se jednotlivým cvičením postupně, v klidném prostředí
- dobrá motivace, udržení pozornosti při práci
- orientace na zájmy dítěte
- pracovat nejprve na velké svislé ploše papíru pro uvolnění paže

Cvičení na pracovních listech nebo na papíru:

- začít pracovat bez pomůcek
- pro děti s omezenou motorikou se na začátku doporučuje používání velmi silné voskovky, provedené ve tvaru myši
- každý cvičný list papíru opatříme datem
- buďme trpěliví k dítěti i sobě, pokroku se zpravidla nedaří dosáhnout rychle
- i u sebemenších úspěchů projevujme uznání a radost, děti potřebují kladné povzbuzení a uznání jako základ své motivace

Protidrogová prevence

Úkol:

Přiměřenou formou seznamovat a přibližovat dětem různá nebezpečí, která jim hrozí v současném světě.

Formy a metody práce:

Hry a situace na rozpoznávání a rozvíjení vlastních pocitů.

Hry se zaměřením na upozornění na nebezpečí, které dětem hrozí při styku s nebezpečnými látkami.

Ekologická výchova

Úkoly:

- vést děti k poznávání okolního světa, živé i neživé přírody
- vytvářet u dětí počátky správného vztahu k životnímu prostředí
- vést děti k vnímání krás a bohatství přírody
- spolupracovat s EKO centrem Vlašim /metodický materiál/

Formy a metody práce:

- pozorování přírody v různých ročních obdobích
- sběr přírodnin, sestavování, konstruování
- výtvarné činnosti s přírodninami
- výtvarné zachycení přírody v různých ročních období /kresbou, malbou apod./
- hry a pokusy se semeny, rostlinami, pískem, hlínou, kameny, vodou, sněhem a ledem
- třídění odpadního materiálu, úklid do kontejnerů
- všímání si necitlivého zásahu člověka do přírodního prostředí / nepořádek na veřejných prostranstvích, v lese, úmyslné ničení - stromů, keřů, rostlin, vypalování suché trávy – úhyn broučků apod.
- využívání metodického materiálu ekologického centra Vlašim

Rodinná a sexuální výchova

Úkoly:

Poskytovat dětem pravdivé informace a poučení o lidském těle v rozsahu, který odpovídá chápání dítěte předškolního věku.

Formy a metody práce:

-prohlížení knih a encyklopedií o lidském těle

-skládání puzzle (lidské tělo)

-povídání na téma: Já a moje rodina - kdo všechno do rodiny patří

- vztahy v rodině
- postavení členů rodiny
- narození miminka

Lidské tělo - části lidského těla

- chápání pojmů soukromí a stud /před cizími lidmi o určitých věcech nehovořím,

určité věci nedělám – soukromí, stud/

Mé tělo patří jen mě – péče o své tělo

- právo odmítnout důvěrnosti cizího člověka /prohlížet či dotýkat se pohlavních

orgánů kromě rodičů při koupání, oblékání/

- co je žalování a co ne
- kdo mi pomůže
- s kým mohu jít

Další: etická a dopravní výchova, matematická pregramotnost ...

6.3 Uspořádání témat ŠVP

Přehled tematických celků a jednotlivých témat ŠVP *Všude je tvůj velký svět, pojd' si o něm vyprávět.*

I. Barevné tajemství

1. Máme nové kamarády
2. Kolem stromu
3. Co se skrývá v listí

(asi 12 týdnů)

II. Bílé překvapení

1. Než přijdou Vánoce
2. Poznám a pomohu

(asi 12 týdnů)

III. Přišlo jaro se sluníčkem

1. Už se to zelená
2. Luční kvítek

(asi 8 týdnů)

IV. Modré nebe nad hlavou

1. Na vodě i pod vodou
2. Na rozloučenou

(asi 8 týdnů)

Tematické celky a témata:

Dílčí vzdělávací cíle

Návrh obsahu činností

Očekávané výstupy

1. Tématický celek: Barevné tajemství

1. Téma: Máme nové kamarády

Dílčí vzdělávací cíle:

1. Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.
2. Rozvoj komunikativních dovedností (slovních i mimoslovních), získání relativní citové samostatnosti.
3. Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů
dítěte k druhým lidem.
4. Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci skupiny.
5. Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu.
6. Uvědomění si vlastního těla, osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví.
7. Rozvoj a užívání všech smyslů.
8. Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.

Návrh obsahu činností:

- nenásilné a postupné zařazování nových dětí do kolektivu MŠ
- seznamování s ostatními, vedení k navazování vzájemných kontaktů
- navozování pocitu důvěry a kamarádství
- dávání nepodmíněné lásky dětem, vyjadřovat ji slovy.
- nové děti seznámit s prostředím MŠ, poznat pracovníky školy a prostory školy
- poznávat přírodu v blízkosti MŠ
- za pomoci ostatních dětí seznamování nových dětí s děním v mateřské škole, režimovým uspořádáním

školy, vedení k poznávání své značky

- seznamování se jmény ostatních dětí ve třídě, jmény učitelek a dalších pracovníků školy, správné oslovení

děti i personálu

- procvičování znalosti svého jména, starší děti i příjmení, věku a bydliště

- poznávání smyslu pobytu v MŠ – proč jsem tady?

- poznávání časových vztahů – kdy přicházím do školky, co dělám ve školce, kdy odcházím domů

- poznávání prostorových vztahů – co kam patří, kde se co dělá (kam které věci patří, kde si děti hrají, kreslí,

malují, modelují apod., kde jsou mé oblíbené hračky, kde stolujeme, kde se umýváme, oblékáme na pobyt

venku apod.)

- postupné seznamování s různými stavebnicemi a se správnou manipulací s nimi

- poznávání mezilidských vztahů – kdo si se mnou hraje, pomáhá mi, na koho se mohu s důvěrou obrátit, kdo si

hraje nebezpečně, kdo se nechová hezky

- posilování sebevědomí a sebedůvěry dětí, podněcování k žádoucímu chování ve školce, podporování

vzájemných kontaktů, zbavování se ostychu

- rozpoznávání nebezpečí a ochrana svého zdraví

- utváření představy o tom, jak vypadám, jsem chlapec, nebo holčička

- rozvíjení pocitu sounáležitosti ve skupině dětí, spolupráce, kamarádství, navazování nových přátelství,

posilování a rozvíjení hezkých vzájemných vztahů mezi dětmi - máme se rádi, vzájemně si pomáháme,

rozebírání nevhodného chování a upozorňování na jeho důsledky

- využívání přirozených situací k posilování a rozvíjení citových vztahů mezi dětmi a personálem a mezi dětmi

navzájem

- rozvíjení pochopení, že MŠ je společenství, ve kterém platí dohodnutá pravidla, společné vytváření pravidel

chování ve skupině

- respektování dohodnutých pravidel - např. uklízíme po sobě, starší děti jdou příkladem mladším

- zapojování malých kamarádů do kolektivu s vědomím, že velký pomáhá malému, ale i malý kamarád může

pomoci velkému

- rozvíjet schopnost všimnout si charakteristických vlastností svých kamarádů, umíme si pomáhat, hodnota

každého jedince v kolektivu X v rodině X u zvířat (její členové)

- vnímání odlišností jako přirozený stav, odlišnosti poznat a pochopit (v přírodě X u kamaráda) - já jsem jiný

nežli druhý, v čem se lišíme a čím jsme si podobní, vnímání smysly a citem

- jednotlivé smysly, jejich funkce a význam (zrak, čich, hmat, sluch, chuť)

- hry, pokusy, experimenty, poznávání vlastností písku, kamene a vody

- určování velikostí, čeho je více a čeho méně, základní barvy, poznávání časových pojmů – ráno, dopoledne...

- mačkání papíru do koule, trhání papíru na proužky

- smyslové a psychomotorické hry, smysly zvířat – shody a rozdíly s člověkem

- konstruktivní a grafické činnosti

- rozvíjení schopnosti zpívat se skupinou ostatních, zpěv lidových písní a písní na říkadlovou melodii.rytmizace,

hra na tělo, na dětské hudební nástroje, vyjadřování se pohybem

- pohádky a příběhy, lidské, zvířecí a rostlinné tělo v hudebních, literárních a výtvarných činnostech

Návrh četby a práce s textem:

(poslech, vyprávění, rozhovor, ponaučení, dramatizace, rytmizace slov, výtvarný projev)

Pohádky: O neposlušných kůzlátkách

O Smolíčkovi

O Budulínkovi

Byla jednou koťata, O pejskovi a kočičce

Vítek jde do školky

Podzim v MŠ

Očekávané výstupy:

- přijetí nové situace
- odloučení se od rodičů a blízkých na určitou dobu, být aktivní bez jejich podpory
- dle svých možností zvládat jednoduché situace, činnosti a úkoly
- seznámit se s dospělými v MŠ, přivítat a rozloučit se s učitelkou
- postupně se orientovat v prostorách MŠ a zahrady mít povědomí o umístění své značky v prostorách školy
- pomoc starších dětí v adaptaci nově příchozích (např. orientace v prostorách školy)
- znát své jméno, příjmení, věk, bydliště (nejstarší děti)
- získání nových poznatků a pojmů o významu čistoty a péče o zdraví
- upevňování správných hygienických návyků, zvládnání věku přiměřené sebeobsluhy
- rozlišování, co tělu prospívá a co škodí
- pojmenování částí těla a uvědomování si jejich funkcí
- různě improvizovat a domlouvat se i gesty
- rozlišování předmětů a dění okolo všemi smysly
- chápat prostorové pojmy – uprostřed, za, pod, vedle
- uvědomovat si, že každý je jiný, umí něco jiného
- uvědomovat si citové nálady a prožitky své i druhých
- uvědomovat si nutnost respektování společně vytvořených pravidel

1. *Tématický celek:* Barevné tajemství

2. téma Kolem stromu

Dílčí vzdělávací cíle:

1. Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (kooperace ve skupinách), přináležet k tomuto

společenství (ke kolektivu dětí i dospělých v mateřské škole) a vnímat a přijímat základní hodnoty

v tomto společenství uznávané.

2. Rozvoj a užívání všech smyslů, rozvoj paměti a pozornosti.

3. Rozvoj a zpřesňování smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému).

4. Rozvoj dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (mluvní projev,

neverbální komunikativní dovednosti).

5. Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách.

6. Rozvoj zájmu o pohybové a dramatické činnosti.

7. Rozvoj schopnosti citové vztahy rozvíjet a city plně prožívat.

8. Vytváření elementárního povědomí o vývoji a proměnách v životě člověka, v přírodě.

Návrh obsahu a činností :

- všímání si proměn přírody, znaky podzimu, počasí – používání přídavných jmen

- poznávání různých druhů ovoce a zeleniny podle vzhledu, chuti, barvy, vůně a hmatu, uvědomování si

vlastních smyslových orgánů

- pozorování ovocných stromů a jejich plodů na zahrádkách, rozdíly v plodech i listech

- vytváření významových kategorií, rozlišování pojmů ovoce x zelenina
- třídění podle druhu i podle velikosti jednotlivých druhů.ovoce a zelenina
- význam ovoce a zeleniny pro zdraví člověka, moc úsměvu, lásky (co a koho mám rád)
- co vyrostlo na zahradě a co na poli, pozorování práce
- práce na zahradě a na poli, její užitek, co potřebují lidé ke své práci na poli a na zahradě, přísloví Bez práce nejsou koláče, rozlišování povolání rodičů
- jak trávíme volný čas sami, s rodinou, kdo si s námi hraje, chodí na výlety...
- všímání si proměn přírody, znaky podzimu
- řazení obrázků podle děje, děj vyprávět vlastními slovy
- pouštění draků, odlétání ptáků do teplých krajin, lampionový průvod
- zvířátka ve volné přírodě – ježek, krtek, žížala
- experimentování – výroba křížal, kompotu, salátu
- odhadování počtu pomocí zrakového vnímání - méně, více, stejně, početní představy do 5, třídění materiálů –
dřevo, kov, papír, plast, sklo, ekologické chování
- ovoce a zelenina ve výtvarných, hudebních a literárních činnostech
- hra na tělo, vytváření zdobnělin
- pohádka O řepě - prospěšnost vzájemné pomoci, pojmy: první a poslední, kdo do pohádky patří x nepatří a proč
- sledování klikaté čáry prstem ruky (stopou pastelky) - provázky draků
- trhání papíru na malé kousky
- práce s knihou – odkud kniha je, jak vzniká, příroda v knihách – výstava knih donesených dětmi, výroba vlastní knihy (kooperace ve skupině), autoři knih – spisovatel, ilustrátor, tiskař, vazač
- smyslové a psychomotorické hry

- konstruktivní a grafické činnosti
- ovoce a zelenina v hudebních, literárních a výtvarných činnostech
- poslech, pohybový i instrumentální doprovod k různým hudebním žánrům

Návrh četby a práce s textem:

(poslech, vyprávění, rozhovor, ponaučení, dramatizace, rytmizace slov, výtvarný projev)

Pohádka: O řepě, Budka, O jablíčku, O poslední vlaštovce, Honza a vrba, Podzim v MŠ, Martínkova čítanka

Očekávané výstupy:

- bezpečně se pohybovat ve skupině dětí při hrách a cvičení
- mít povědomí o některých druzích rostlin a jejich plodů, rozlišit pojem ovoce-zelenina
- soustředit se na určitou činnost
- své nálady a emoce přiměřeně vyjádřit
- v nouzi či v nerozhodnosti požádat o pomoc druhého

- zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu
- vyprávět dobře známou pohádku
- poznávat charakterové vlastnosti hrdinů
- poznat a vymyslet jednoduchá antonyma
- získat povědomí o známých povoláních, znát povolání svých rodičů
- poznávat materiály, z kterých jsou předměty vyrobeny (dřevo, papír, sklo, látka, kov, plast)
- mít povědomí o struktuře rodiny a vztahu mezi členy rodiny
- rozvoj citových vztahů k rodičům a sourozencům
- rozlišovat různé žánry hudby (ukolébavka, pochod, taneční hudba, píseň veselá, smutná)
- zacházet s jednoduchými hudebními nástroji
- chápat, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě) svou roli, podle které je třeba se chovat

I. Tématický celek:

Barevné tajemství

1. téma

Co se skrývá v listí

Dílčí vzdělávací cíle:

1. Rozvoj a užívání všech smyslů.
2. Rozvoj slovních i mimoslovních komunikativních dovedností.
3. Rozvoj dovedností spolupracovat s ostatními.
4. Posilování přirozených poznávacích citů – radost z objevování.
5. Rozvoj pohybových schopností, ovládnutí pohybového aparátu.
6. Rozvoj a kultivace estetického vnímání, cítění a prožívání.
7. Vytváření elementárního povědomí dětí o širším přírodním prostředí.
8. Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.

Návrh obsahu činností:

- pozorování počasí a jeho změn, živočichů v přírodě, škůdců v domácnosti
 - všimnout si různých druhů stromů a keřů, poznávat plody některých z nich
 - pozorovat společenství lesa, všimnout si barev a tvaru přírodnin, jejich sběr
 - zvířátka na podzim, jak se připravují na zimu
 - možnost nebezpečí při styku s krotkými zvířaty z volné přírody
 - význam lesa pro člověka, jak se v lese chováme
 - pozorování čistoty lesa, odhozených odpadků, uvědomování si možnosti třídění odpadu
 - pojmy: myslivec, hajný, lesník
 - hledáme, co se změnilo na obrázku a proč, znaky léta a podzimu
 - určujeme polohu vpravo, vlevo, uprostřed, nahoře a dole
 - výtvarná hra s přírodninami - lesní skřítky, vymyšlení jmen
 - sbírání barevného listí, lisování, na zahradě vyhrabávání spadlého listí a klacíků, osvojování si dovedností
- péče o okolí

- třídění barevného listí podle barvy , řazení podle velikosti
- určování vpravo nahoře, vpravo dole, vlevo nahoře, vlevo dole, vykreslování podle diktátu
- co je vítr, využití větru pro člověka
- posilování přirozené poznávací schopnosti dětí týkající se ochrany zdraví před povětrnostními vlivy, jak se
 - ubránit chladu, větru a dešti
- překonávání překážek v přírodním terénu
- popisování vzájemné polohy dvou předmětů pomocí příslovcí místa
- srovnávání stejných a různých melodických postupů (vzestupnou a sestupnou řadu)
- upevňování správné techniky stříhání
- nápady, pokusy, práce s keramickou hlinou, dřevem, pracovní postupy, stříhání
- třídění materiálů, ekologie, pozorování čistoty lesa, odhozených odpadků, uvědomování si možnosti třídění
 - odpadu
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- podzim a les v hudebních, literárních a výtvarných činnostech

Návrh četby a práce s textem:

(poslech, vyprávění, rozhovor, ponaučení, dramatizace, rytmizace slov, výtvarný projev)

Pohádka: Míček Flíček, Medvěd a holčička, Lesní dárky, O ušáčkovi a okáčkovi, Ivan boháč a Ivan chud'as – poslech, vyprávění, mravní ponaučení

O červeném kohoutu – Martínkova čítanka

Veršovaná pohádka: Paleček a jeho kamarádi

Budka

Honza a vítr

Podzim v MŠ

Očekávané výstupy:

- znát charakteristické znaky podzimu
- mít povědomí o tom, jak se chránit před nepříznivými vlivy počasí a možným nebezpečím
- soustředit se na určitou činnost a snažit se ji dokončit
- zodpovídat za své chování a nést případné důsledky
- uvědomovat si prostorové pojmy – vpravo, vlevo, nahoře, dole
- ve svém chování brát ohled i na druhé
- zvládat přiměřený pohyb v různém prostředí
- určovat charakteristické znaky lesního prostředí
- poznávat přírodu – některé stromy, keře a jejich plody, všímat si barev a jejich proměn
- mít povědomí o možných nebezpečích číhajících v přírodě
- všímat si čistoty prostředí lesa, vědět o možnosti třídění odpadu

II. Tématický celek: *Bílé překvapení*

1. téma: **Než přijdou Vánoce**

Dílčí vzdělávací cíle:

1. Zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace ruky a oka apod.).
2. Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat.
3. Vytváření povědomí o existenci i jiných kultur a národností.
4. Rozvoj společenského a estetického vkusu.

Návrh obsahu činností:

- pozorování, pokusy – slunce, déšť, plískanice
- poznávání lidových tradic, zvyků a obyčejů, vnímání uměleckých a kulturních podnětů
- Děda mráz, Santa Klaus
- Mikulášská nadílka

- symboly Vánoc
- příprava vánočních oslav, povídaní, vyprávění, vyrábění, pečení, zdobení
- práce s těstem kynutým, perníkovým i solným
- příprava besídky pro rodiče
- výzdoba mateřské školy pracemi dětí
- vánoční nadílka v MŠ
- návštěva vánoční výstavy či skanzenu (např. v Přerově nad Labem, Kouřimi apod.)
- rozlišování pojmů řada a sloupec, třídění perníčků podle tvarů a barev, řazení do tabulky s daným záhlavím.
- určování shod a rozdílů
- bezpečné chování – svíčky X (hry a pokusy s baterkou), cizí lidé – ne všichni jsou hodní
- rozvíjení hudebního cítění dětí - poslech koled a vánočních písní
- zpěv vánočních písní za doprovodu dětských hudebních nástrojů
- zamyšlení nad tím, proč a komu dáváme dárky
 - posilování vztahů mezi dětmi navzájem, příprava dárku pro kamaráda
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- Mikuláš a Vánoce v hudebních, literárních a výtvarných činnostech

Návrh četby a práce s textem:

(poslech, vyprávění, rozhovor, ponaučení, dramatizace, rytmizace slov, výtvarný projev)

Čtení z knihy: České Vánoce od J.Lady

Radujme se veselme se

Zima v MŠ, Zima – Zvyky, obyčeje, náměty

Očekávané výstupy:

- mít povědomí o lidových zvycích a tradicích
- vnímat kulturní podněty – divadlo, výstava apod.
- obohacení citových prožitků dětí, prožívání radosti z tajemného očekávání
- uvědomit si, že můžeme mít radost i z dávání, nejen z dostávání (příprava dárku pro druhého)
- přizpůsobit svůj pohyb pohybu učitelky
- posílení schopnosti dětí při rozhovoru vyčkat, až druhý řekne svoji myšlenku a pak teprve reagovat
- uvědomovat si své individuální potřeby a uplatňovat je s ohledem na druhé
- rozlišovat tvary předmětů a jejich další znaky
- poznat další výtvarné činnosti – práce s různými druhy těst

II. Tématický celek: *Bílé překvapení*

2. téma: **Poznám a pomohu**

Dílčí vzdělávací cíle:

1. Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti, upevňování poznatků o těle a jeho zdraví. Vytváření zdravých životních
návyků a postojů.
2. Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o
psanou podobu
jazyka.
3. Poznávání sebe sama, svých zájmů a možností, rozvoj schopnosti sebeovládání.
4. Rozvoj tvořivosti při řešení problémů.
5. Vytváření elementárního povědomí o rozmanitosti přírodního prostředí a jeho proměně.
6. Rozvoj schopnosti projevat se autenticky.

Návrh obsahu činností:

- poznávání hlavních znaků zimního období - krátké dny, nízké teploty (sníh, led, rampouchy, jinovatka),

stromy bez listí, holá pole

- pozorování zvířátek a ptáčků, péče o ně v zimním období
- stopy ve sněhu – pozorování, rozpoznávání
- ptáci stěhovaví a odlétající (proč někteří ptáci odlétají do teplých krajín a jiní zůstávají)
- volně žijící zvířata, charakteristické vlastnosti, způsob života a obživy v zimě
- výroba jednoduchého krmítka pro ptáčky na zahradu MŠ, vhodné krmení pro ptáčky
- sypání do krmítek
- vycházka k zásypu, potrava pro zvířátka – suchý chléb, kaštany, brambory, kukuřice, žaludy
- předmatematické představy, vyhledávání stejných tvarů, přiřazování, řešení labyrintu
- učit se vyjádřit svou vlastní představu, vlastní zážitek, nebát se projevit, nekopírovat druhé
- uplatňování fantazie při dramatických činnostech i při práci s netradičním materiálem, tvořivost, výrobní

postupy

- zimní hry dětí - koulování, stavění sněhuláků, sáňkování, lyžování, bruslení, pekáčování
- nebezpečí - při zimních hrách a sportech - možné úrazy, nachlazení (ochrana zdraví - vhodné oblečení,

bezpečný pohyb venku, údržba chodníků a silnic, nebezpečí při hrách dětí – při bruslení na rybníku, kde

sáňkujeme, lyžujeme apod.)

- dlouhé zimní večery - hry dětí s rodiči, setkávání s přáteli
- pokusy a experimenty s vodou, sněhem a ledem

- zima za polárním kruhem, - práce s encyklopedií a zeměpisným atlasem
- procvičování pojmů více, méně, stejně, číselné řady do 6
- význam ochrany osobního soukromí před cizími lidmi, obezřetné chování při setkání s neznámými dětmi nebo dospělými jedinci, - jak se bránit násilí
- víme, komu můžeme říci své jméno, příjmení atd.
- rozvíjení pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě, posilování důvěry ve vlastní osobu.
- zamýšlení se s dětmi proč chodím do MŠ a potom do školy, co všechno se tam mohu naučit
- trefím do MŠ, ale proč ještě nemohu chodit sám, jaké mi hrozí nebezpečí při cestě do školky
- rozvíjení zájmu o psanou podobu jazyka, rozlišování některých písmen, poznávání písmen ve svém jménu
- třídění kartiček s písmeny, skládání slov podle vzoru, vyhledávání slov na dané hlásky, rozlišovat počáteční slabiky a hlásky ve slovech
- určování krátkého a dlouhého slova, počet tlesknutí
- hry se slovy - synonyma
- řazení geometrických tvarů do tabulky s daným záhlavím, upevňování pojmů řada a sloupec, dokreslování na pracovních listech
- obdarovávání druhých, připravit dárek, udělat druhému radost – dárek pro děti z 1.třídy
- návštěva MZŠ ve Velkém Oseku
- návštěva uč. ZŠ u nás v MŠ
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- zvířátka a ptáci v zimě, zima v hudebních, literárních a výtvarných činnostech

Návrh četby a práce s textem:

(poslech, vyprávění, rozhovor, ponaučení, dramatizace, rytmizace slov, výtvarný projev)

Pohádka: O Sněhurce - poslech, vyprávění, mravní ponaučení

Čtení: Martínek a sněhulák, Sněží, Krtek v zimě, O mrazíku, který maloval barvami, O zmrzlém králi, Vrány a koláč, Veliký sníh, Pohádka Zajíc a liška

Zima v MŠ

Očekávané výstupy:

- zvládat pohyb na sněhu a ledu
- získat povědomí o různých skupenstvích vody
- vnímat hlavní myšlenku v příběhu, pohádce, zopakovat děj
- rozvíjet povědomí o způsobech ochrany zdraví a bezpečí, kde v případě potřeby hledat pomoc
- získat povědomí o možnosti nebezpečí hrozícího od cizích lidí a dětí
- orientovat se v číselné řadě do 6
- získání povědomí o možnostech vyhledat si potřebné informace v encyklopediích
- rozlišovat počáteční slabiky a hlásky ve slovech
- poznat napsané své jméno
- rozlišovat geometrické tvary
- chápat význam slov různě znějících, ale podobného významu - synonyma
- získat povědomí o životě ptáků a zvířat v zimě, stěhování některých ptáků do teplých krajin
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní činnosti (sypání ptáčkům, výroba jednoduchého krmítka)
- v uloženém úkolu spolupracovat s druhými
- domluvit se na společném řešení vzniklé situace
- vnímat pestrost a různorodost světa

III. Tématický celek:

Přišlo jaro se sluníčkem

1. téma

Už se to zelená

Dílčí vzdělávací cíle:

1. Ovládnání pohybového aparátu a tělesných funkcí.
2. Rozvoj paměti a pozornosti.
3. Rozvoj kooperativních dovedností ve skupinkách.
4. Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci.
5. Rozvoj schopnosti vyjádřit pocity a dojmy.
6. Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností.
7. Seznamování se s lidovými tradicemi

Návrh obsahu činností:

- lidové tradice – masopust, karneval, symbolika, příprava slavnosti, výzdoba školy dětskými pracemi
- prožívání společného radostného veselí
- poznatky o vhodném chování při společenských akcích na škole, postupné odstraňování sobeckosti dětí
 - a vytváření základů kolektivního cítění
- uvědomování si sledu ročních období v závislosti na oslavách a svátcích
- dětské jazykolamy, brebtala a hádanky
- slova, která se rýmují
- práce s těstem, pletýnky a koláče na karneval
- pojmy: první, poslední, všichni za, před, hned za, před
- poznávání intenzity zvuku: slabě, silně, pomalu, rychle.
- hry na rozvíjení kooperace dětí
- poznávání lidových tradic, seznamování dětí s lidovými zvyky a obyčeji, lidovou tvorbou, lidovými kroji

- seznámení s novými slovy vážícími se k Velikonocům, jako např. pučálka, mazanec, jidášky, klapačka,

pomlázka apod., výlet do skanzenu (Kouřim, Přerov nad Labem)

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty kolem
- typické znaky jarního období – pozorování, pokusy (změny počasí, změny v přírodě, vliv teplot na růst rostlin,

pupeny na stromech a keřích, prodlužování dne)

- vliv počasí a ročního období na růst rostlin a život živočichů
- všímání si změn chování pokojových rostlin, které se již také začínají probouzet ze zimního spánku – nový růst, kvetení
- pokusy s klíčením semen a rychlením větví, pozorování otvírání pupenů, klíčení a růstu rostlin

(hrách, obilí, zlatý déšť)

- rozlišování dlouhých a krátkých slabik u jednoslabičných slov a jejich vyjadřování pohybem – tečka, čárka,

i graficky

- vycházky do přírody, pozorování prvních květů na zahrádkách, jejich lisování
- seznámení s pracemi na zahradě, jaké rostliny pěstujeme, jaké nástroje ke své práci potřebujeme
- jak se o zahrádku staráme a jak mohou pomoci děti
- kdo na zahradě žije – ptáci (kos, špaček, sýkorka), krtek, myši, žížaly
- poznávání květů, zeleniny, hmyzu (jeho vývoj)
- poznávání domácích zvířat a jejich mláďat - zvířátka pro radost, hospodářská, způsob péče o ně, potřeby zvířat a jejich způsob života, porovnávání – co zvířátko umí a čím se liší od člověka
- poznávání podle vzhledu, zvuku, pohybu, tvoření dvojic – matka a mláďe

- význam a užitek domácích a hospodářských zvířat
- nebezpečí hrozící nám od neznámých zvířat
- vytváření skupin na základě předem dané vlastnosti
- vzájemná poloha předmětů v prostoru i na tabuli – nad, pod, vedle, za, před, hned před, hned za, všichni před, všichni za
- chápání časových pojmů - den, týden
- pojem den a časové představy spojené s činnostmi - ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer, den, noc
 - a jejich pravidelné střídání
- pojem týden a jednotlivé dny v týdnu, pracovní dny a dny pracovního volna
- kalendář - den, týden, rok
- hodiny a měření času, malá a velká ručička, číslice
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- Masopust - karnevalové masky, jaro - Velikonoce a výzdoba školy v hudebních, literárních a výtvarných činnostech

Návrh četby a práce s textem:

(poslech, vyprávění, rozhovor, ponaučení, dramatizace, rytmizace slov, výtvarný projev)

Pohádka: O dvanácti měsíčkách, O Křemílkovi a Vochomůrkovi – Jak zaseli semínko

Čtení z knihy: Zima v MŠ (Masopust), Martínkova čítanka, Jaro v MŠ

Pohádka Zvířátka a loupežníci, Tři prasátka, O kohoutkovi a slepičce, Devět

Čtení na pokračování Dášeňka – K.Čapek

Očekávané výstupy:

- opakovat pohyb po učitelce

- osvojit si základní poznatky o lidových zvycích a tradicích v období masopustu, Velikonoc
- prožívat a projevovat radost ze společných her a činností, spolupracovat
- chápat humor a vtip v lidových říkadlech a písních
- úmyslně si zapamatovat text
- správně reagovat na intenzitu zvuku
- získat povědomí o časových představách spojených s činnostmi v průběhu dne
- snažit se neohrožovat bezpečnost ostatních
- slovně popsat prožitou situaci
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, chápat, proč je třeba bezpečně zacházet se zahradnickým nářadím
- získat povědomí o růstu rostlin vlivem teplot
- chápat proměny přírody vlivem ročního období (pojmy jaro, léto, podzim, zima a střídání ročních období)
- rozlišovat krátkou a dlouhou slabiku
- vymýšlet jednoduché rýmy
- znát typické znaky jarního období
- zacházet s různým výtvarným materiálem (práce s voskem, textilem, těstem apod.)
- rozlišovat různé chutě a vůně

III. Tématický celek: *Přišlo jaro se sluníčkem*

2. *téma* **Luční kvítek**

Dílčí vzdělávací cíle:

1. Rozvoj a užívání všech smyslů.
2. Rozvoj receptivních jazykových dovedností (vnímání, naslouchání, porozumění).
3. Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách.
4. Upevňování a zdokonalování jemné motoriky, pohybových schopností a dovedností.
5. Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými.

Návrh obsahu činností:

- seznámení s různými druhy hmyzu (slunéčko sedmítečné, včela, čmelák, pavouk, moucha, mravenec, mšice, motýli a jejich housenky + vodní „breberky“)
- význam hmyzu v přírodě (opilování), škůdci a ochránci, vyhledávání informací
- prohlížení obrázků hmyzu i v encyklopediích, ICT, poznávání a pojmenování nejznámějších druhů
- pozorování hmyzu v přírodě, ve vodě – pomůcky (lupa, sítko...)
- návštěva u včelaře, pozorování života včelstva
- význam pořekadla Být pilný jako včelička
- kde se bere med a život včely, prospěšnost medu pro zdraví člověka
- práce s voskem, výroba svíček
- medové těsto, výroba pletýnek
- učit děti nacházet krásu v přírodě, spolupráce s rodinou
- pokusy - cvičení orientace na ploše – labyrint, pojmy pod-nad
- poznávání lidové tradice **Čarodějnice** , jejich vznik a význam v dřívějších dobách, symbolika - poznávání
nebezpečí ohně pro lidi, zvířata, hmyz, přírodu celkově a ochrana před ním - příprava slavnosti, výzdoba
školy dětskými pracemi
- rej čarodějnic, pálení hranice
- dětské jazykolamy a veselá říkadla a breptala, rýmování
- poznávání dlouhé a krátké samohlásky v jednoslabičných slovech
- všímání si odlišností, určování „je pravda, není pravda“
- vyhledávání barev i doplňkových, pokusy s barvami

- vyhledávání slov různě znějících, ale podobného významu
- hry na rozvíjení ochrany svého soukromí a bezpečí
- prožívání společného radostného veselí
- poznatky o vhodném chování při společenských akcích na škole, postupné odstraňování sobeckosti dětí a

vytváření základů kolektivního citění

- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- hmyz, čarodějnice v hudebních, literárních a výtvarných činnostech

Návrh čtení a práce s textem:

(poslech, vyprávění, rozhovor, ponaučení, dramatizace, rytmizace slov, výtvarný projev)

Čtení na pokračování z knihy Brouk Pytlík, Malá Čarodějnice

Očekávané výstupy:

- nebát se pracovat s netradičním materiálem
- mít povědomí o lidovém zvyku pálení čarodějnic
- prožívat radost ze společných zážitků, sdělovat slyšené druhým
- poznat a správně pojmenovat nejznámější druhy hmyzu
- chápat význam slov, která stejně znějí, ale mají jiný význam(homonyma) a mít povědomí o tom, že určitou
- věc můžeme vyjádřit i jiným slovem
- vytvořit jednoduchý rým
- aktivně spolupracovat při výzdobě školy
- vyjadřovat představivost a fantazii při zachycování vlastních prožitků výtvarnými prostředky
- bránit se násilí jiného dítěte, nepříjemným prožitkům
- respektovat daná pravidla
- řešit labyrinty
- vědět o nebezpečí hrozícího od včel, u vody, od ohně
- mít povědomí o významu včel i ostatního hmyzu v přírodě, ve vodě

IV. Tématický celek: *Modré nebe nad hlavou*

1. *téma* **Na vodě i pod vodou**

Dílčí vzdělávací cíle:

1. Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu.
2. Posilování přirozených poznávacích citů.
3. Aktivně se přizpůsobovat prostředí a zvládat jeho změny.
4. Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti s živou i neživou přírodou.
5. Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí
6. Vytváření základu pro práci s informacemi.

Návrh obsahu činností:

- léto, charakteristické znaky léta
- co děláme, nebo můžeme dělat v létě
- vývoj rostlin u vody, ve vodě
- k čemu je voda, důležitost vody pro člověka
- pozorování, kde všude v přírodě i doma najdeme vodu
- prohlížení encyklopedií, vyhledávání vody a co s ní souvisí + ICT
- práce s mapou
- dopravní prostředky po vodě

- pojem potok, řeka, moře, rybník, přístav, hráz..., zkušenosti a zážitky dětí
- výlet do Velkého Oseka, pozorování života živočichů v a kolem chovného rybníka a písáku
- brouzdání ve vodě a hry s vodou a pískem na písáku, tvoření z vlhkého písku
- živočichové z vody, od vody, jejich typické a charakteristické vlastnosti, způsob života, kde bydlí, čím se živí
- nebezpečí číhající u vody
- třídění předmětů a obrázků podle předem domluveného pravidla
- péče o okolí, pozorování práce dospělých, pracovat s pomůckami, nářadím
- ekologická spolupráce s rodinou – třídění, tvoření
- tvoření skupin, určování více, méně, stejně
- pokusy a hry s vodou
- hra na lahve naplněné vodou
- pojem den a noc s projevy střídání v přírodě, časové představy spojené s činnostmi - ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer, den, noc a jejich pravidelné střídání
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- léto v hudebních, výtvarných a literárních činnostech

Návrh čtení a práce s textem:

(poslech, vyprávění, rozhovor, ponaučení, dramatizace, rytimizace slov, výtvarný projev)

Čtení na pokračování z knihy Medovníček a řeka Modrávka

Se sluníčkem u vody

Léto v MŠ

Obrázky z přírody

Očekávané výstupy:

- zvládnout delší chůzi v přírodním prostředí
- vědět, kteří živočichové žijí ve vodě a že jsou zde i vodní rostliny
- uvědomit si, kde všude vodu najdeme (v přírodě i v domácnosti)
- vědět, k čemu vodu potřebujeme
- uvědomovat si důležitost vody, znát jak chránit vodu před znečištěním, neplýtvat s ní
- mít základní informace o koloběhu vody v přírodě
- využívat smyslového poznání
- chápat nebezpečí hrozící od vody a proč je třeba bezpečně zacházet s různým nářadím
- těšit se s přírodních krás
- poznat předmět podle hmatu
- znát vodní dopravní prostředek, jeho funkci a pohyb
- mít povědomí o možnosti nalézt si potřebné informace v knihách, ICT

IV. Tématický celek:

Modré nebe nad hlavou

2. téma

Na rozloučenou

Dílčí vzdělávací cíle:

1. Zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky.
2. Posilování přirozených poznávacích citů: zvědavost, zájem, radost z objevování apod.
3. Vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s planetou Zemí.
4. Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví a bezpečí.
5. Rozvoj řečových schopností dětí.
6. Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení.

Návrh obsahu činností:

- možnosti výletů za památkami, do ZOO, s kamarády
- rozlišování dopravních prostředků podle vzhledu, slovního popisu, způsobu pohybu, podle sluchu
- doprava na silnici, železnici, po vodě
- bezpečný pohyb po ulici, přechody pro chodce, semaforey, stezky pro cyklisty
- dopravní značky a signalizace, dopravní policie
- poznávání cizokrajných zvířat, jejich charakteristických znaků i některých detailů, způsobu života a prostředí, ve kterém žijí, způsobu obživy
- mláďata zvířat – rození, líhnutí, růst
- napodobování zvuků divokých zvířat
- odlišnosti mezi lidmi - děti z různých částí světa (řeč, barva pleti, tvaru nosu, očí, rtů)
- způsob bydlení, stavby obydlí, materiál, z kterého je obydlí vytvořeno
- rovnost všech lidí i dětí bez rozdílu barvy pleti (černocho, indián, eskymák, číňan, běloch, rom)
- další odlišnosti mezi lidmi – různá postižení
- solidarita – pomoc potřebným dětem a lidem na celém světě
- chápání smyslu důležitosti - co je důležitější: jak kdo vypadá, nebo jak se chová a jaký je?
- příprava oslavy svátku dětí, rozloučení se školáky: hry, soutěže, slavnost, pohoštění
- posilování citového vztahu k mladším kamarádům, pomoc při soutěžích
- hry s přírodninami, třídění podle pravidla
- hry a situace, kdy se dítě učí chránit si soukromí a bezpečí
- pěší výlet s předškoláky se spaním v MŠ
- různé hry a experimenty s přírodním materiálem
- tvrzení - je pravda x není pravda, že... i ve tvaru negace

- početní představy 1-6, geometrické tvary a jejich správné pojmenování, grafické napodobování tvarů
- co je to svět, seznámení s pojmem vesmír, hvězdy, souhvězdí, raketoplány, družice, kosmonauti
- prohlížení a „čtení“ knížek, práce s encyklopediemi, ICT, porovnávání zkušeností a zážitků dětí
- vyprávění, diskuze
- Zeměkoule, světadíly a naše ČR na mapě světa
- rozdílný způsob života na vesnici a ve městě, naše vesnice a město Kolín
- vytváření kladného citového vztahu k rodnému místu
- hlavní město Praha (historické památky), symbolika České republiky – státní znak, vlajka, hymna, prezident,
mapa ČR
- ochrana Země – je nás všech a proto si ji musíme chránit a nesmíme si ji znečišťovat třeba vytvářením smetišť, házením odpadků do příkopů, lesa apod.
- prostorová orientace - vpravo, vlevo, mezi, uprostřed, nahoře, dole
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- Děti, Země, vesmír a dopravní prostředky ve výtvarných, hudebních a literárních činnostech

Návrh četby a práce s textem:

(poslech, vyprávění, rozhovor, ponaučení, dramatizace, rytmizace slov, výtvarný projev)

Čtení na pokračování z knihy Medovníček na cestách, Žofka v ZOO

Čtení z knihy: Paťánek a Marťánek, Neználek na měsíci, Pohádkový dědeček, O měsíci a velbloudátku,

O smutném tygrovi, Pohádky z celého světa, Indiánské pohádky

Léto v MŠ

Očekávané výstupy:

- znát běžné dopravní prostředky
- rozlišovat zvuky a tóny v přírodě
- chovat se obezřetně v silničním provozu, při setkání s neznámými dětmi i dospělými
- mít povědomí o hlavním městě Praze, poznat státní vlajku
- chápat rozdíl mezi městem a vesnicí
- mít povědomí o možnosti a nutnosti třídění odpadu
- získat poznatky o planetě Zemi přiměřené chápání dětí předškolního věku, utvořit si povědomí o širším přírodním prostředí
- mít povědomí o možnosti nalézt si potřebné informace v knihách, ICT

- porozumět slyšenému a reprodukovat to svými slovy
- poznat a správně pojmenovat cizokrajná zvířata, všímat si jejich vzhledu
- charakterizovat podstatné znaky zvířat

mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur

- sladit pohyb s rytmem hudby
- vyjádřit své dojmy výtvarnými prostředky
- třídit předměty podle určitého pravidla
- rozdělit si úkol s druhým dítětem, nabídnout pomoc druhému
- přizpůsobit se společnému programu a začlenit se do skupiny

6.4 Integrované bloky

6.4.1 Barevné tajemství-1. Máme nové kamarády

Název integrovaného bloku	Barevné tajemství-1. Máme nové kamarády
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	Seznamování s novým prostředím, vybavením, s dětmi i personálem, režimem třídy i MŠ, zahradou - seznámení s pravidly bezpečnosti, začleňování do kolektivu, navazování nových vztahů (společné hry, rozhovory), vytváření pravidel soužití i získání citové samostatnosti při odloučení od rodičů.

6.4.2 Barevné tajemství-2. Kolem stromu

Název integrovaného bloku	Barevné tajemství-2. Kolem stromu
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	Objevování podzimní přírody - její proměny, barvy, chutě, vůně - vnímání všemi smysly, využití přírodnin. Rozšíření slovní zásoby o písničky, básničky, pohádky. Význam a zpracování ovoce a zeleniny.

6.4.3 Barevné tajemství-3. Co se skrývá v listí

Název integrovaného bloku	Barevné tajemství-3. Co se skrývá v listí
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	Vnímání změn počasí, jeho podoby, využití větru (elektrárna, větrní draci). Prevence ochrany zdraví (chlad, nemoci, volba vhodných potravin). Přípravování zvířátek na zimu, vycházky do lesa, pohyb v terénu. Třídění odpadu.

6.4.4 Bílé překvapení-1. Než přijdou Vánoce

Název integrovaného bloku	Bílé překvapení-1. Než přijdou Vánoce
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	Nahlédnutí do historie - seznámení s legendou o Ježíškovi, oslava adventu a s ním spojené zvyky. Vánoční besídka, navštívení tématických výstav, návštěva Mikuláše v MŠ, akce obce (rozsvěcení vánočního stromu).

6.4.5 Bílé překvapení-2. Poznám a pomohu

Název integrovaného bloku	Bílé překvapení-2. Poznám a pomohu
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	Poznávání zimního období, péče o ptactvo, zimní hry na leď, sněhu, prevence zdraví nejen při zimních hrách, seznámení s jinou kulturou. Skupenství vody a experimentování.

6.4.6 Přišlo jaro se sluníčkem-1. Už se to zelená

Název integrovaného bloku	Přišlo jaro se sluníčkem-1. Už se to zelená
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	Oslavy jara, masopustu, probouzení přírody - květiny (pozorování, pokusy, práce na zahradě), rození mláďat (poznávání domácích zvířat), povolání rodičů, senioři.

6.4.7 Přišlo jaro se sluníčkem-2. Luční kvítek

Název integrovaného bloku	Přišlo jaro se sluníčkem-2. Luční kvítek
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	Význam hmyzu (- včela - med, návštěva včelaře), pozorování, hledání informací. Poznávání lidových tradic - Velikonoce, Čarodějnice.

6.4.8 Modré nebe nad hlavou-1. Na vodě i pod vodou

Název integrovaného bloku	Modré nebe nad hlavou-1. Na vodě i pod vodou
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	Poznávání letního období - pokusy a hry s vodou. Význam vody, vodní živočichové, hrozba vody, výskyt vody, koloběh vody v přírodě.

6.4.9 Modré nebe nad hlavou-2. Na rozloučenou

Název integrovaného bloku	Modré nebe nad hlavou-2. Na rozloučenou
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	Těšení na prázdniny. Bezpečně na silnici - setkání s dopravními prostředky i cizími lidmi. Krásná místa Čech - památky, ZOO...

7 Dílčí projekty a programy

TVP je doplňován celoročními doplňkovými programy:

- **Zdravé zoubky**

Délka realizace:

celoroční zařazování do programu mateřské školy pro všechny věkové kategorie dětí ve spolupráci s rodiči.

Činnosti vkládáme podle charakteru pravidelně (čištění zubů), nahodile (stolní hry) nebo pololetně (návštěvy SZŠ Kolín, MuDr. Brožová).

<p>Základní charakteristika a záměr celku</p>	<p>Východisky integrovaného celku postaveném na průběžném začleňování tématu jsou základní návyky v péči o chrup, změny probíhající v dutině ústní, ale i rozlišování žádoucích a nevhodných potravin pro zdravý vývoj zubů a získání pozitivních zkušeností při návštěvě nejen zubní ordinace. K naplnění východisek volíme činnosti, které nabízí prostor pro získání zkušeností, správných návyků, ale i pro posilování odpovědnosti za své zdraví.</p>
<p>Vzdělávací východiska Dílčí vzdělávací cíle</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Získávání poznatků z oblasti správné životosprávy, základní charakteristiky vývoje chrupu a činnosti lékařů stomatologů. ○ Nové sociální dovednosti, posilování vzájemných vztahů mezi dětmi prostřednictvím sdílení společných situací. ○ Posilování zodpovědnosti k vlastnímu zdraví, podporování zájmu o zdravé potraviny. ○ Předávání vlastních zážitků, rozhovory o společném tématu. ○ Rozvíjení samostatnosti dětí při sebeobslužných činnostech (čištění zubů). ○ Budování přesahu získaných poznatků a zkušeností do života dítěte i mimo MŠ.

	<p>Dítě:</p> <ul style="list-style-type: none">○ Dostává prostor ke kooperaci s ostatními dětmi, ke sdílení společných činností a her.○ Učí se novým poznatkům o chrupu, péči o něj i zdravé stravě na základě pozorování a vlastních zážitků.○ Získává návody, co se dá dělat v případě, že má špatné návyky (popř. členové rodiny).○ Utváří si kladný vztah ke zdravým potravinám, učí se jejich názvy.○ Učí se vhodnému chování v lékařských prostorách, odpovídá za své projevy chování.○ Zlepšuje své vyjadřování, rozvíjí svou aktivní slovní zásobu.○ Rozvíjí vlastní tvořivé sebevyjádření, vyjadřuje své prožitky, zkušenosti a názory.○ Je stimulováno k samostatnému řešení přirozených i modelových situací.○ Vnímá a pojmenovává, co je vhodné i nevhodné chování a řešení situace.○ Dostává prostor k pestrým činnostem.○ Učí se zacházet se zubním hygienickým materiálem○ Učí se respektovat pravidla činností.
--	--

- **Angličtina**

Cíle výuky angličtiny v MŠ.

Základní charakteristika:

Výuka angličtiny je určena dětem ve věku 3 – 7 let, kteří s angličtinou v MŠ začínají.

Jedná se o praktickou výuku, která sleduje základní cíle předškolního vzdělávání v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem.

Výuka je zařazena do dopoledního programu a vede ji učitelka školy. Jednotlivé lekce probíhají pravidelně po dobu 30 minut.

Z důvodu ustálení rutinních postupů jsou jednotlivé lekce členěny do tří základních částí.

1. „Circle Time“ – práce se skupinou, rituální přivítání, pozdravení, učení a opakování slovní zásoby, zpívání, činnosti a hry v kroužku.
2. „TPR activities“ (Total Physical Responce = úplná fyzická reakce) – pohybové činnosti a hry sloužící k procvičení a upevnění učiva.
3. „Table time“ - činnosti s pracovními listy a kopírovatelnými materiály, rituální rozloučení.

Součástí výuky je maňásek Cookie, karty s obrázky – slovní zásoba k jednotlivým lekcím, karty s obrázky

k příběhům, poslechové CD pro práci ve třídě, A Photocopiable Master book – PMB – kopírovatelné materiály, Metodická příručka pro učitele a učebnice s pracovními listy a poslechovým CD pro děti.

Záměr a obecné cíle:

Záměrem je seznámit děti předškolního věku s cizím jazykem a připravit je na setkání s tímto jazykem v rámci docházky na základní škole. Hlavním cílem je učit angličtinu s ohledem na celkový rozvoj dítěte. Posilujeme tedy dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky, dovednosti v oblasti koordinace ruka – oko, ale také dovednosti prostorové, osobnostní, sociální a emoční.

Obecným cílem je vzbudit v dětech nadšení a radost při výuce angličtiny, motivovat je, a to zejména přitažlivými aktivitami. Dalším cílem je posílit jejich jazykové sebevědomí a povzbuzovat jejich snahu. A v neposlední řadě je cílem vytvořit při výuce takové situace, kdy budou děti sami aktivně chtít komunikovat v angličtině.

Lingvistické a obsahové cíle v souladu s RVP pro předškolní vzdělávání:

- vyvíjet receptivní dovednosti dětí (osvojení zvukové stránky jazyka, schopnost porozumět jednoduchým pokynům pedagoga v cizím jazyce)
- uvést děti do mluvené angličtiny (praktické osvojení základní slovní zásoby, schopnost jednoduchého tvoření vět)
- rozvíjet jejich výslovnost a intonaci na základě jejich vrozené schopnosti napodobit mluvený jazyk
- přitažlivě prezentovat jazykové učivo a stále ho opakovat
- neustále jim opakovat potřebné frázemi, aby byli schopné komunikovat při běžných činnostech ve třídě
- využít písničky, říkanky, příběhy, dramatizace, her, kreslení apod.
- poskytnout dětem bezpečné prostředí při rutinních činnostech
- využívat činností s celou skupinou nebo ve dvojicích, pro podporu sociálních dovedností (schopnost rozvíjet vzájemnou interakci v kolektivu)
- poskytnout dětem pocit individuálního i skupinového úspěchu (schopnost samostatně pracovat, samostatně řešit konkrétní úkoly a problémy)

- ***Sportování nás baví***

Délka realizace:

celoroční pohybová aktivita, pravidelné delší vycházky po okolí, sportovní týden v MŠ, čtvrtletní jarní projekt Sportovní školička a víkendové sportování za podpory rodičů Školkohry. Aktivity jsou připravované pro věkově smíšenou skupinu 3-7 let.

<p>Základní charakteristika a záměr celku</p>	<p>Naší prioritou je nenásilný rozvoj dětí prostřednictvím pohybových aktivit předškolního věku, tedy přiměřené fyzickým i psychickým možnostem a individuálním odlišnostem jednotlivých dětí. Snahou je poskytnout dětem organizované sportovní aktivity. Nastaveným programem chceme optimálně rozvíjet pohybové dovednosti dětí a intenzivněji probouzet jejich sportovního ducha a touhu po sportování. Tím předcházet tělesným vývojovým vadám a obezitě, vést děti ke zdravým životním návykům a postojům.</p>
<p>Vzdělávací východiska</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Všestranná pohybová průprava pro správný pohybový rozvoj dětí. • Posilování vzájemných vztahů mezi dětmi, prostřednictvím společné pohybové aktivity. • Podporování fyzické pohody, zlepšování tělesné zdatnosti i pohybové a zdravotní kultury. • Podporování zájmu o nové poznatky ze světa sportu, posilování paměti (úmyslného zapamatování i vybavování si), rozvíjení kreativního myšlení a fantazie. • Naplňování prostoru pro sdílení zážitků, rozvoj komunikace a posilování sebekritiky, sebehodnocení. • Vytváření trvalých hodnot zdravého životního stylu - využívání získaných poznatků a zkušeností.

Dílčí vzdělávací cíle	<p>Dítě:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osvojuje si poznatky o lidském těle, jeho funkci a významu. • Utváří si zdravé životní návyky a postoje. • Uvědomuje si své vlastní tělo. • Osvojuje si nové praktické dovednosti spojené se sportem a pohybovou aktivitou nejen na novém neznámém sportovním náčiní. • Seznamuje se s pravidly a respektuje je, dbá na bezpečnost svou i druhých. • Získává samostatnost při pohybových činnostech, sebevědomí, sebedůvěru, osobní spokojenost. • Rozvíjí receptivní jazykové dovednosti (vnímání, naslouchání, porozumění). • Rozvíjí komunikativní dovednosti ve spojitosti s kooperací skupiny i jednotlivců. • Posiluje přirozené poznávací city (zájem, zvědavost, radost z objevování...) • Vytváří si základy pro práci s informacemi. • Rozvíjí paměť a pozornost. • Rozvíjí schopnosti sebeovládání, citového prožitku, poznání výhry i prohry, úspěchu a neúspěchu. • Získává schopnosti ovlivňovat vlastní situaci. • Posiluje prosociální chování ve vztahu k jednotlivcům i sportovní skupině. • Spolupracuje s konkrétní skupinou, přijímá její pravidla, hodnoty. • Vyrovnává se změnami prostředí. • Vytváří si aktivní a vstřícný postoj ke sportu, pohybové aktivitě. • Rozšiřuje si povědomí rozmanitosti technického prostředí • Dostává příležitost ke zmapování konkrétních pojmů souvisejících s daným sportem, posiluje se u něj zkušenost, prožitek, rozlišení bezpečných a nebezpečných situací. • Těší se z nových situací, příjemných zážitků, poznává nové kamarády.
-----------------------	--

	<ul style="list-style-type: none">• Vnímá a pojmenovává nové situace, předměty.• Dostává prostor k vyjádření svých pocitů, představ prostřednictvím pestrých sportovních činností v MŠ i mimo ni.
--	--

Záměrem je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových dovedností a vést ho k zdravým životním návykům a postojům.

Snahou je naplnit nejen výchovně vzdělávací obsah RVP PV v oblasti Dítě a jeho tělo, ale i Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět, kam se bude prolínat utváření vztahů k dítěti či dospělému, obohacování komunikace nejen o znalost nové sportovní terminologie, rozvíjení zájmu o sportovní aktivity, schopnosti sebeovládání, dodržování

vytvořených pravidel a přizpůsobování se společenskému prostředí, seznamování se s technickými rozmanitostmi v oblasti současného sportu...

Nabídka činností vychází ze Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání Všude je tvůj velký svět, pojd' si o něm vyprávět.

Sportovní týden v MŠ

Mateřská škola má dostatek vlastního sportovního náčiní a pomůcek pro sportovní aktivity a další si může zapůjčit v rámci projektu MAS Zálabí a MAS Lípa pro venkov.

Nejmladší děti se učí spoustu věcí pouhým pozorováním, postupně se přidávají popř. začínou cvičit doma v soukromí. Nejdůležitější je podpora a nadšení. Dále vytvoření sportovního prostředí k získávání nových podnětů, dovedností a radost z nové společné činnosti jako i všestranná pohybová příprava pro správný pohybový rozvoj dětí. Součástí jsou zdravotní, kompenzační i relaxační cvičení. Respektují se vývojové a fyziologické zvláštnosti dětí, nezařazují se cviky nevhodné pro děti předškolního věku.

Denní program Sportovního týdne:

6.30 - 8.30 Příchod dětí, individuální sportovní aktivity

8.30 - 8.50 Komunitní kruh

9.00 - 9.30 Svačina

9.30 - 9.45 Příprava na sportování, seznámení s náčiním, bezpečnost

9.45 - 11.45 Sportovní aktivity dle týdenního pohybového plánu

12.00 - 12.30 Oběd

12.30 - 14.30 Polední klid, klidové činnosti, kresba sportovních obrázků

14.30 - 15.00 Svačina

15.00 - 16.00 Sportovní aktivity

Sportovní školička

Čtvrtletní jarní projekt Sportovní školička je ucelený program sportovní přípravy dětí předškolního věku, který čítá 7 lekcí v rámci jednoho školního roku. Tento projekt, jehož patronem je reprezentant a ligový hráč Jiří Štajner se Slovanem Liberec a generálním patronem je všeobecná zdravotní pojišťovna ČR, nám byl představen profesionálním trenérem Josefem Hlouškem a nabídnut rodičům. Obsah jednotlivých lekcí není zdaleka specializován na konkrétní jeden sport,

ale důraz je kladen především na všeobecný pohybový rozvoj dětí v tomto věku. Do sportovního programu jsou zapojeni všichni zájemci. Nerozlišují se děti s lepší či horší motorikou, či obratností, ani se nedělají rozdíly ve schopnostech či dovednostech dětí. Cílem je dopřát intenzivnější pohybovou přípravu všem, kdo o ni projeví zájem. Rozvíjí se sportovní zdatnost dětí, láska ke sportu, jako takovému a to na základě individuálního přístupu. Děti se mohou do cvičení zapojit až v průběhu programu. Do sportování se děti nenutí.

K aktivitám je využíván sál místního kulturního domu a využívají se pomůcky, které škola nevlastní. Při lekci jsou přítomni: hlavní trenér, 2 asistenti a učitelky MŠ. Spolupráce je postavena na základě smlouvy podepsané mezi oběma stranami.

- **Spolupráce s knihovnou**

Navštěvujeme místní knihovnu v obci Jestřabí Lhota, která připravuje program pro děti v návaznosti na aktuální téma ŠVP. Záměrem spolupráce s knihovnou je podchytit zájem o čtení již u předškolních dětí. Chtěli bychom, aby si děti na prostředí knihovny nenásilnou formou zvykly. Do prostoru knihovny chodíme v menších skupinách. Programy jsou většinou proložené s tvůrčí činností. Osvědčuje se kombinovat čtení s tvořivou aktivitou i činnostmi na interaktivní tabuli. Návštěvy, probíhající interaktivní formou, mají za cíl spojit zájem o čtení s emoční výchovou dítěte. Interaktivní programy jsou pro děti zábavné a oblíbené, vytváří se vztah s knihovnou, knihami. Děti se vrací s rodiči do knihovny v běžné provozní době.

Vytváříme programy zacílené na knihu v MŠ. Zveme rodiče i prarodiče na polední čtení pohádek. V rámci dalších dílčích programů nezapomínáme na důležitost knihy v dětském věku (Rodina spolu).

- **Pas - rodina spolu**

Celoroční program zaměřený na spolupráci rodiny a mateřské školy, kdy MŠ připraví pas = zápisník = knížku, do které rodina zapisuje splněné úkoly. Dítě tyto úkoly ve škole prezentuje v rámci svých věkových i komunikačních možností před ostatními dětmi s pomocí paní učitelky. Obsahová témata pasu se mění, ale základem je čtení knih v rodině, rodina na výletě, rodina spolu tvoří, chrání (celoroční sběr a třídění odpadu), rodina si spolu vypráví (komunikace se starší generací) a rodina si spolu hraje (stolní, společenské hry) popř. rodina spolu zpívá. Rodina celoročně získává razítka a na konci školního roku dochází ke slavnostnímu vyhodnocení všech účastníků. Tímto projektem chceme rodinu více stmelit a případně jí nabídnout návod, jak trávit společný čas aktivně a plnohodnotně. Motto projektu zní: *Nikdy nedoženete čas, který jste dětem nevěnovali, když byly v hnízdě, malé a zranitelné. Z toho, co říkáte, si nic nedělají. Spíš si všímají všeho, co děláte, a hlavně, kdo jste. Vždycky je ujišťujte, že znamenají víc, než jejich chyby.*

8 Systém evaluace

8.1 Oblasti autoevaluace

Pravidla pro vnitřní hodnocení a evaluaci školy

Co sledujeme:	Jak hodnotíme:	Kdo zodpovídá:
---------------	----------------	----------------

1. *Vzhledem k dětem*

-diagnostické záznamy o dítěti	- průběžně písemně, společná porada 2x ročně	-učitelky
-jak se dítě chová v kolektivu		
-zda spolupracuje s dětmi	-hodnocení výchovně vzděl. práce - 2x ročně, vždy za pololetí -	-uč., řed
-zda spolupracuje s učitelkou	písemně	-uč., řed
-úroveň sebeobsluhy	-hodnotící listy 2x ročně	-učitelky
-zdvořilostní návyky	-slovní hodnocení učitelek průběžně	-ředitelka
-osobnostní růst a indiv. pohoda	-portfolium – 2 x ročně -písemně hodnocení školy za uplynulý školní.rok - shrnutí	

1. *Vzhledem k rodičům*

-využití možnosti vstupu do třídy	- slovně průběžně	- uč., řed.
-účast rodičů na schůzkách	- prezenční listina	- ředitelka
- účast rodičů na besídkách	- slovně průběžně	- uč., řed.
a společných aktivitách	- slovně průběžně	- uč., řed.
- zájem o práci učitelek, ochota	- slovně průběžně	- uč., řed.

spolupracovat	- slovně průběžně	- uč., řed.
- důvěra při rozhovorech o dětech	- slovně průběžně	- uč., řed.
- spolupráce při realizaci témat	- slovně průběžně	- uč., řed.
- ochota k vyplnění anketního lístku	- písemně hodnocení školy za uplynulý školní.rok	ředitelka
- dary přebytků ze zahrádek, poskytnutí zbytkového materiálu		

1. Vzhledem ke zřizovateli – OÚ Jestřabí Lhota

-zájem o práci MŠ	-slovně průběžně	- uč., řed.
-ochota ke spolupráci při řešení problémů v MŠ	-slovně průběžně	- uč., řed.
-financování provozu MŠ	-čtvrtletně, žádost o dotaci	ředitelka
	- písemně hodnocení školy za uplynulý školní.rok	ředitelka

1. Vzhledem k vybavenosti třídy, školy, školní zahrady

-hygienické podmínky	- slovně průběžně	- uč., řed.
-vybavenost koutků	-slovně průběžně	- uč., řed.
-pomůcky pro praktické činnosti	-slovně průběžně	- uč., řed.
-přístup k hračkám, pomůckám, knihám	-slovně průběžně	- uč., řed.
-obměna hraček na začátku roku		- uč., řed.
		- řed.

	- písemně hodnocení školy za uplynulý školní.rok	
--	---	--

8.2 Cíle a kritéria autoevaluace

Podmínky ke vzdělání:

- obsah a průběh vzdělávání - mimovýukové aktivity (ankety pro rodiče),
- obsah a průběh vzdělávání - plánování výuky,
- obsah a průběh vzdělávání - podpůrné výukové materiály,
- obsah a průběh vzdělávání - realizace výuky (interakce učitele a žáků/děti, strategie učení cizímu jazyku, rozvoj kompetencí k učení),
- obsah a průběh vzdělávání - školní vzdělávací program,
- podmínky ke vzdělávání bezpečnostní a hygienické,
- podmínky ke vzdělávání demografické (motivace žáků/děti, postoje žáků/děti ke škole),
- podmínky ke vzdělávání ekonomické,
- podmínky ke vzdělávání materiální,
- podmínky ke vzdělávání personální,
- podpora školy žákům, spolupráce s rodiči apod. - klima školy (interakce učitele a žáků klima učitel. sboru),
- podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - spolupráce s odbornými institucemi a zřizovatelem,
- podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - spolupráce s rodiči (ankety pro rodiče),

- podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - systém podpory žákům/dětem,
- podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - zohlednění individuálních potřeb žáků/děti,
- úroveň výsledků práce školy - kvalitativní analýza,
- úroveň výsledků práce školy - kvantitativní analýza,
- vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - organizační řízení školy,
- vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - partnerství školy a externí vztahy,
- vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - pedagogické řízení školy,
- vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - profesionalita a rozvoj lidských zdrojů,

vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - strategické řízení,

výsledky vzdělávání žáků/děti - hodnocení výuky (interakce učitele a žáků/děti),

výsledky vzdělávání žáků/děti - klíčové kompetence,

výsledky vzdělávání žáků/děti - motivace (motivace žáků),

výsledky vzdělávání žáků/děti - postoje (postoje žáků ke škole),

výsledky vzdělávání žáků/děti - znalosti a dovednosti

8.3 Nástroje autoevaluace

Škola používá k jednotlivým oblastem autoevaluace následující nástroje:

analýza školní dokumentace, anketa pro rodiče, hospitace vedením i vzájemně mezi pedagogy, zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků/děti, zpětná vazba externích subjektů.

8.4 Časové rozvržení autoevaluačních činností a odpovědnosti pedagogů

Autoevaluační činnosti jsou prováděny pravidelně častěji než pololetí.

Odpovědnost pedagogů:

Hodnocení je písemné i slovní. Uskutečňuje se průběžně, čtvrtletně, pololetně, ročně vzhledem ke konkrétní sledované oblasti. Odpovědnost je rozdělena mezi ředitelku a učitelky školy na jednotlivých třídách.